

บทที่ 4

ทฤษฎีบทบาท (*Role Theory*)

(ดู Bruce J. Biddle & Edwin J. Thomas, ed., *Role Theory ; Concepts and Research*. New York John Wiley & sons, inc., 1966)

ส่วนที่ 1 การศึกษาทฤษฎีบทบาทในพฤติกรรมศาสตร์

1. ธรรมชาติและประวัติของทฤษฎีบทบาท

ในปัจจุบันทฤษฎีบทบาทแม้ยังไม่เป็นที่ยอมรับกันเป็นพิเศษ แต่ในพฤติกรรมศาสตร์ เป็นสิ่งที่ใกล้ชิดที่สุดต่อกลุ่ม ดังนั้น การวิเคราะห์องค์ประกอบของทฤษฎีบทบาท จึงเป็นทฤษฎีชั้นรา และเน้นในด้านพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งกล่าวถึงเนื้อหาในการศึกษา ทฤษฎีบทบาท โฉมหน้าภาษา องค์ความรู้ ทฤษฎี และวิธีศึกษา

โดยธรรมชาติของทฤษฎีบทบาทแล้ว เป็นสิ่งที่อยู่ในส่วนของการศึกษาสมัยใหม่ในด้านพฤติกรรมศาสตร์ เป็นการแสดงออกเป็นพิเศษในด้านพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในสังคม

2. หลักและหัวข้อในการศึกษา

การวิเคราะห์บทบาทเกี่ยวพันกับการอธิบาย และความเข้าใจ ความซับซ้อนหลาย ๆ ด้านของพฤติกรรมมนุษย์ เช่น พฤติกรรมของหญิงที่เป็นมารดา และภริยาในขณะเดียวกัน พฤติกรรมของเด็กในฐานะเป็นบุตรและนักเรียนในขณะเดียวกัน ฯลฯ ในบางขณะการวิเคราะห์บทบาทมีจุดเน้นที่พฤติกรรมของเอกชนคนใดคนหนึ่ง บางขณะต่อบางคนเป็นพิเศษ และบางขณะศึกษากลุ่มเฉพาะของเอกชนที่รวมกัน ซึ่งเป็นผู้กำลังแสดงบทบาทพฤติกรรมที่ได้รับมอบอยู่

นอกจากนั้นยังมีการศึกษาถึงพฤติกรรมในชีวิตแท้จริงของคน การปฏิบัติของคนในเรื่องหนึ่งว่าพอเพียงหรือไม่ หรือมีผลต่อบุคคลอื่นอย่างไร คนเราเรียนรู้ที่จะทำได้อย่างไร การกระทำของบางกลุ่มเกี่ยวข้องกับกลุ่มอื่นได้อย่างไร การวิเคราะห์บทบาทจะตรวจสอบรูปแบบของพฤติกรรมในชีวิตจริงที่ซับซ้อนเหล่านี้ ซึ่งจะรวมทั้งชนิด ความปรวนแปร และความแตกต่างในการรวมตัวกันฐานะทางสังคม ความเชี่ยวชาญ และการแบ่งงานการติดต่อ

เรียนรู้ สังคมประภุศิ การลงโทษ และการทำตามกัน และความมีลักษณะกึ่งอิสระเหล่านี้ เป็นกระบวนการที่กษาสำหรับเอกสารและการรวมตัวกัน

3. คำจำกัดความของบทบาท

จากข้อเขียนของทฤษฎีบทบาทอื่น ๆ ทำให้เกิดคำจำกัดความคล้ายคลึงกันในคำจำกัดความสมัยใหม่ของคำว่า บทบาท เช่น คูเลน์ เขียนเกี่ยวกับตนเอง ดิเวน์ วิเคราะห์ นิสัยและการกระทำ บางคนเช่น ชั้มเนอ พัฒนาคำจำกัดความของคำว่า ขนบธรรมเนียม และวิธีปฏิบัติที่ต่อ กันมา ไม่ เสนอแนะความคิดของเรื่องฐานะ ชั้นเมล กล่าวถึงการติดต่อ ภายใน เดอไคล์ม และ โรสต์ เขียนเกี่ยวกับพลังทางสังคม

คำจำกัดความของบุคคลชนิดของสังคม บุคลิกส่วนตัวและหน้าที่เป็นแนวความคิดของบุคคลดังกล่าวในสมัยนั้น

คำว่าบทบาท เป็นคำภาษาอังกฤษ และมีปัญหาเมื่อนำมาใช้เป็นคำจำกัดความทางเทคนิค คำว่า บทบาท เป็นที่ยอมรับกันทางเทคนิคในระยะทศวรรษของ ค.ศ. 1930 (โดยเฉพาะในสหรัฐ) คำจำกัดความที่สำคัญมากจากข้อเขียนของนักวิชาการที่เด่นมาก 3 คน คือ มีด โมรีโน และ ลินดัน

3.1 มีด เขียนหนังสือชื่อ Mind, Self and Society ใน ค.ศ. 1934 ซึ่งกล่าวถึงการก่อให้เกิดหน้าที่ของผลสะท้อนทางพฤติกรรมของสังคม และปัญหาของการคงไว้ซึ่งระบอบคำสั่ง ในสังคมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งก็คือ ปัญหาการควบคุมสังคม ในขณะที่ ศึกษาถึงปัญหาของการกระทำภายใน ความเป็นตัวของตัวเองและการรวมตัวของสังคม มีด ได้รับคำจำกัดความของ การส่วนบทบาท ซึ่งเป็นความคิดเกี่ยวนี้องกันของผู้อื่นโดยทั่วไป ในเรื่องของตนเอง (The Self, The I and me) และต่อที่ประชุม ความคิดของมีด มีอิทธิพล มากในมหาวิทยาลัยชีคาโก

3.2 จacob โมรีโน ได้ศึกษาถึงกลุ่มผู้แสดงในโรงละคร ในเวียนา (บทบาทของกลุ่มผู้แสดง) ในระยะใกล้เคียงกันกับ มีด ผลงานของ โมรีโน แพร่หลายก่อนในเยอรมัน และในอเมริกา ราว ค.ศ. 1930 หนังสือของเขากับพิมพ์ชื่อ Who Shall Survive, โมรีโน เป็นผู้นำในการใช้บทบาทในการแสดง (Role playing ใน psychodrama และ Sociodrama)

โมรีโน กำหนดความแตกต่างในคำจำกัดความของบทบาทออกเป็น 2 ระดับ คือ

- 1) Psychosomatic roles เช่น ผู้นอนหลับ ผู้กิน ผู้เดิน ฯลฯ
- 2) Psychodramatic role เช่น เป็นมารดา ครู คนผัวด่า ชาวคริสเตียน ความเป็นไปของบทบาทผ่านขั้นตอน 2 อย่าง คือ การยอมรับบทบาท (Role perception) และการบัญญัติบทบาท (Role enactment)

(Moreno 1960, p. 81 reprinted from who shall Survive 2nd., ed. 1953.)

จะเห็นได้ว่า โมรีโน สร้างความสำคัญที่มีผลต่อความเข้าใจพฤติกรรม แต่เป็นผู้รู้จัก กันดีในสภาพแวดล้อม ในทางเทคโนโลยีของการเปลี่ยนแปลง เขามีความสนใจในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมาแทนคำจำกัดความเกี่ยวกับบทบาทในการแสดงของเขา ("Role playing may be considered as an experimental procedure, a method of learning to perform roles more adequately" Moreno Ibid., p. 84) เขายัง มีดู ในการคิดเกี่ยวกับบทบาทของคนอื่น ๆ

(In contrast with role playing, role-taking is an attitude already frozen in the behavior of the person, Role-playing is an act. a spontaneous playing, role-taking is a finished product, a role conserve. Ibid., p. 84)

3.3 Rolph Linton

ลินตัน เป็นนักมนุษยวิทยา ใน ค.ศ. 1936 เขายังเป็นผู้เสนอความแตกต่างระหว่างคำว่า ฐานะ หรือ ตำแหน่ง กับคำว่า บทบาท

คำว่า ฐานะ หนึ่งเป็นความแตกต่างจากเอกสารผู้ซึ่งอาจรองฐานะนั้นอยู่ และคือการ รวมกันอย่างธรรมชาติของสิทธิและหน้าที่ บทบาทหนึ่งแทนความเคลื่อนไหวด้านหนึ่งของฐานะ หนึ่ง เอกชนได้รับมอบหมายสังคมต่อฐานะและครอบครองฐานะนั้นพร้อมกับความสัมพันธ์ต่อฐานะ อื่น ๆ เมื่อคนเราใช้สิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลของฐานะ นั้นคือเขากำลังกระทำ บทบาทหนึ่ง บทบาทและฐานะจึงไม่อาจแยกออกจากกันเสียได้ที่เดียว และความแตกต่างของมัน เป็นเพียงผลประโยชน์ทางวิชาการ เราจะเห็นได้ว่าไม่มีบทบาทโดยปราศจากฐานะต่าง ๆ หรือ มีสถานะต่าง ๆ โดยปราศจากบทบาท จะนั้นในกรณีของฐานะ คำว่าบทบาทถูกใช้กับความสำคัญ ที่เป็นสองเท่า และทุก ๆ คนมีระดับของบทบาทมากมายที่เกิดขึ้นจากรูปแบบหลาย ๆ อย่าง ตามที่เขามีส่วนร่วมและขณะเดียวกันบทบาทหนึ่ง โดยทั่วไปจะแทนผลสรุปทั้งหมดของ บทบาทเหล่านี้ และกำหนดว่าเขาทำเพื่อสังคม และอะไรที่เขาคาดว่าจะได้รับจากการกระทำนั้น

ความคิดของ ลินตัน มือที่พิломากต่อนักวิชาการสมัยใหม่ที่ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างบทบาทและตำแหน่ง ซึ่งช่วยในการวิเคราะห์โครงสร้างของสังคม และความคิดที่ว่า พฤติกรรมของเอกชนสามารถสร้างได้โดยเป็นบทบาทที่จะกระทำการแสดงว่าบทบาทคือ สื่อเชื่อมโยงหนึ่งระหว่างพฤติกรรมของเอกชนและโครงสร้างของสังคม

3.4 สรุป

ข้อเขียนของ มีดู โมรีโน และ ลินตัน ก่อให้เกิดการสร้างบทบาททั้งคำพูด และคำ จำกัดความ และความคิดเกี่ยวน่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นแนวความคิดทางสังคมศาสตร์ ในระหว่าง

และหลังศตวรรษที่ 19 (1930) และมีผู้ร่วมคิดด้วย เช่น พาร์สัน 1937, 1945 Newcomb 1942, Sarbin 1943 จึงอาจสรุปได้ว่า ค.ศ. 1930's จึงเป็นการเริ่มการศึกษาทบทวนชั่วคราว มีภาษาทางเทคนิคเกี่ยวกับบทบาทเกิดขึ้น และการศึกษาอย่างเป็นระบบของโฉมหน้าของบทบาทได้เริ่มขึ้น ภายหลังส่วนรวมโลกรั้งที่สองมีการศึกษาความเกี่ยวพันของบทบาทกันวางแผนมาก เช่น Strauss 1949, Parsons 1951, Merton 1949 และ Gouldner 1960 ฯลฯ นักวิชาการเหล่านี้ และคนอื่น ๆ ใช้คำว่าบทบาทเป็นเสมือนเครื่องประภูมิคำจำกัดความ เช่นคำว่า การปฏิบัติ (performance) การบัญญัติ (enactment) คำจำกัดความ (conception) พฤติกรรม (behavior) การเลิกขาดระยะ (discontinuity) ความสัมพันธ์ (relationship) ชุด-หมู่ (set) ข่ายงาน (network) ข้อขัดแย้ง (conflict) ถึงใช้เกินกำลัง (strain) การแก้ไขความขัดแย้ง (conflictresolution) ระยะ (distance) ตอบแทนซึ่งกันและกัน (reciprocity) ทำให้สมบูรณ์ (complementarity) และคำอื่น ๆ อีกมาก

ตั้งแต่มีการนำบทบาทมาสู่พอดิกรมศาสตร์ ยังมีความสับสนของคำจำกัดความของคำว่าบทบาทอยู่ ตำราหลายเล่มในวิชาจิตวิทยาสังคม สังคมวิทยาและมนุษยวิทยานำคำว่าบทบาทมากกำหนดพิจารณา และยังเพิ่มคำจำกัดความของบทบาทมากขึ้น ในบทความที่เกี่ยวกับวิชาชีพเกี่ยวนี้องกับบุคคลและการเปลี่ยนแปลงสังคม งานด้านการศึกษา อุตสาหกรรม และที่จริงคำว่าบทบาทนั้น เป็นคำจำกัดความที่ใกล้เคียงต่อภาษาสามัญมากกว่าคำศัพท์ของพอดิกรมศาสตร์

4. ศัพท์ที่เกี่ยวกับทฤษฎีบทบาท ซึ่งเป็นภาษาธรรมชาติและความหมายในบทบาท

4.1 คำศัพท์ที่เป็นส่วนบุคคล ได้แก่ ผู้แสดง (actors) หมายถึงผู้กระทำการแสดงความหมายของทฤษฎีบทบาท คือผู้ติดต่อกับคนอื่น ตัวเปลี่ยน (alter-Ego) หมายถึงคนที่สองเพื่อน ความหมายในทางบทบาทคือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับบางคนภายใต้การถูกเดียง Ego ภาษาสามัญหมายถึงคนทั้งหมด ตนเอง ความหมายทฤษฎีบทบาทหมายถึงคนภายใต้การถูกเดียง (ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกับ alter) คนอื่น ๆ (other) ภาษาสามัญ หมายถึงคนหนึ่งหรือหลายคนที่ต่างจากคนอื่นๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ตัวเพิ่มหรือผู้ที่เปลี่ยนไปความหมายตามทฤษฎีบทบาทได้แก่ เอกชนซึ่งพอดิกรมของเขามิ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักที่ต้องการ แต่ครั้งหนึ่งมีความสัมพันธ์ต่อบุคคลผู้ประพฤติ

บุคคล (person) ภาษาสามัญ หมายถึง ลักษณะหรือส่วนในการแสดงมนุษย์ตัวเองแท้จริง ความหมายตามทฤษฎีบทบาทคือ เอกชนซึ่งเน้นความสนใจ ผู้แสดงคนหนึ่งเป้าหมาย ego, subject หรือ object ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความชับช้อน

ตัวของตัวเอง (Self) ภาษาสามัญสามัญ หมายถึง เอกชน ความเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นตนเอง ความหมายตามทฤษฎีบทบาท คือ ความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง

4.2 คำที่เป็นส่วนของพฤติกรรมต่าง ๆ

ได้แก่การคาดถอย (expectation) วิถีปฏิบัติ (Norm) การปฏิบัติ (performance) การลงโทษ (Sanction)

คำว่า การคาดถอย ภาษาสามัญหมายถึง เรื่องการที่มองในอนาคตหรือความคิดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ความหมายทางทฤษฎีบทบาทหมายถึง การมีส่วนร่วม วิถีปฏิบัติหนึ่ง ทัศนคติอย่างหนึ่ง คำจำกัดความเกี่ยวกับพฤติกรรม ที่ดูเหมือนแสดงอยู่โดยบุคคลหนึ่ง มาตรฐานที่กำหนดสำหรับพฤติกรรมของบุคคลหนึ่ง

คำว่า วิถีปฏิบัติ ภาษาสามัญหมายถึง ก្មោយอย่างหนึ่งหรือมาตรฐานของอำนาจจูป แบบชนิดหรือตัวอย่าง หรือหมายถึงมาตรฐานของการพัฒนาของความสำเร็จ ค่าปานกลาง ความหมายทางทฤษฎีบทบาท คือ มาตรฐานที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่ม คำจำกัดความหรือคำอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ดูเหมือนว่าแสดงโดยบุคคล หรือ กลุ่มคน พฤติกรรมอย่างเดียวกันของผู้แสดง

คำว่า การปฏิบัติ ภาษาสามัญหมายถึง การบริหารงานตามต้องการหรือที่กำหนด ความหมายทางทฤษฎีบทบาท คือ กิจกรรมที่เกินไป บทบาท พฤติกรรม เป้าหมาย ตรงต่อพฤติกรรม

คำว่า ลงโทษ ภาษาสามัญหมายถึง การกำหนดหรือสั่งเกตของกฎหมายหรือประเพณี เช่น รางวัล การสูญเสีย การแทรกแซงโดยอำนาจบังคับ ความหมายทางทฤษฎีบทบาท คือ พฤติกรรมของผู้แสดงในการให้รางวัลหรือทำโทษผู้อื่นขึ้นอยู่กับรูปแบบเดียวกันโดยผู้อื่น ต่อวิถีปฏิบัติหรือกฎต่าง ๆ

4.3 คำที่เป็นส่วนของบุคคลและพฤติกรรม

คำเหล่านี้ได้แก่ ตำแหน่งหรือตำแหน่งทางสังคม (Position or Social position) บทบาท (Role) ฐานะ (Status) ความแน่นอน, สม่ำเสมอ (Accuracy) ความสมกลมกลืน หรือรูปแบบอันเดียวกัน (Conformity) ความยินยอมหรือผลลัพธ์ (Consensus) หรือ การมีส่วน (Sharing) บทบาทขัดแย้ง (Role conflict) ผู้เชี่ยวชาญ (Specialization)

คำว่า ตำแหน่ง หรือตำแหน่งทางสังคม ในภาษาธรรมดายังคงที่ทำงาน ยศหรือ ฐานะหรือการจ้างงาน ในความหมายทางทฤษฎีบทบาท หมายถึงการกำหนดขอบเขต ในโครงสร้างของระบบสังคม หรือชุดของบุคคลมีส่วนร่วมดำเนินการตามธรรมดายังคง กระทำคล้ายคลึงกันกับผู้อื่น

คำว่า บทบาท ภาษาธรรมดามายถึง ส่วนหนึ่งหรือลักษณะกระทำโดยผู้แสดงในน้ำเสียง หรือหมายถึงส่วนของงานที่รับดำเนินอยู่ หรือคาดหมายโดยบุคคลหรือโครงสร้างใด ๆ ก็ตามในความหมายทางทฤษฎีบทบาท หมายถึง พฤติกรรมอันเป็นลักษณะหรือบุคลิกของบุคคลหนึ่งหรือดำเนินอยู่ หรือหมายถึงชุดของมาตรฐาน การอธิบายงานวิถีปฏิบัติ หรือคำจำกัดความที่เป็นอยู่สำหรับพฤติกรรมของบุคคลคนหนึ่ง หรือดำเนินอยู่ หรือหมายถึงดำเนินอยู่

คำว่า ฐานะ ภาษาธรรมดามายถึง สภาพของบุคคลอย่างหนึ่ง หรือคุณค่าของคนหนึ่ง โดยเฉพาะผู้มีศักดิ์สูง หรือหมายถึงชั้นทางสังคม ความหมายในทฤษฎีบทบาทคือ หมายถึง ดำเนินอยู่ อำนาจ เกียรติยศหรือความร่าเริงที่รวมอยู่กับดำเนินอยู่

คำว่า แนนอนสม่ำเสมอ ภาษาธรรมดามายถึง ความเชื่อในการเดียวกันหรือมาตรฐานเดียวกันบางอย่าง หรือหมายถึงความแน่นอนแท้จริง แต่ความหมายในทฤษฎีบทบาทหมายถึงความตกลงระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นและการอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น

คำว่า รูปแบบเดียวกัน ภาษาธรรมดามายถึง ความตกลง หรือความผสมกลมกลืน ความหมายตามทฤษฎีบทบาท หมายถึงการสื่อสารระหว่างพฤติกรรม และการสั่งสอนเพื่อดำเนินพฤติกรรมนั้น หรือหมายถึงการสื่อสารระหว่างพฤติกรรมของเอกชน และรูปแบบของพฤติกรรมซึ่งแสดงให้เห็นโดยกลุ่มหนึ่ง

คำว่า ความยินยอมหรือผลลัพธ์ ตามภาษาธรรมดามายถึง ความตกลงในทัศนะ หรือการให้การ หรือแนวโน้มในทัศนะที่กลับกัน ความหมายตามทฤษฎีบทบาทหมายถึง ความเหมือนกันของวิถีปฏิบัติอย่างธรรมชาติที่เป็นอยู่

คำว่า บทบาทขัดแย้ง ไม่ใช่ภาษาอย่างธรรมชาติแต่เป็นภาษาทางเทคนิค มีความหมาย ตามทฤษฎีบทบาท คือหมายถึง การกำหนดสิทธิสิ่งที่ขัดกันและกระทำโดยบุคคลหนึ่งด้วยตนเอง หรือโดยบุคคลอื่น ๆ หรือหมายถึงการกระจายมาตรฐานหรือกำหนดสิทธิ์ต่อคนอื่น ๆ และปรับไปใช้ต่อตนเอง หรือหมายถึงความรู้สึกไม่ง่ายดายอันเป็นผลจากสิ่งที่เกิดหรือข้อสรุป ที่กำหนดไม่สนับสนุนกัน หรือไม่ได้มาตรฐาน

คำว่า ผู้เขี่ยวยาญ ภาษาธรรมดามายถึง ความเป็นพิเศษเข้มงวดต่อความพิเศษ อย่างหนึ่ง การปรับตัวของโครงสร้าง หรือการรวมพลัง ในความหมายของทฤษฎีบทบาท หมายถึง ข้อเท็จจริงที่บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ แตกต่างจากพฤติกรรมของคนอื่น ๆ

5. ปัญหาสำคัญในการกำหนดลักษณะภาษาของบทบาทโดยทั่วไป

เกิดขึ้นในการที่เราจะเลือกคำธรรมด้าและคำจำกัดความรวมและสรุป ดังกล่าวมาแล้ว ข้างต้น แต่ก็ยังขาดความชัดเจนของความหมายหรือที่จะแสดงให้เห็นชัดนับเป็นความยุ่งยาก อายุang หนึ่ง ดังเช่น ก่อฟิมัน “ได้กล่าวไว้ว่าซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบของทฤษฎีและ หลักการของทฤษฎีบทบาท อันเกี่ยวเนื่องกับเอกชนซึ่งเป็นตัวกำหนดขั้นตอนการกระทำแท้จริง ในชีวิตจริงนั้นผู้มีส่วนร่วมในบทบาทมี 3 ฝ่าย และยังย่อรวมกันเป็น 2 ฝ่าย ส่วนหนึ่งเอกชน เป็นผู้เล่น และแยกออกเป็นส่วนที่เล่นโดยบุคคลอื่น และบทบาทที่เล่นอยู่เหล่านี้ก่อให้เกิด ผู้ชุมหรือผู้ฟัง

คำว่าการกำหนดบทบาทหรือัญญาติบทบาท (Role enactment) การแสดงบทบาท (Role playing) ความสามารถแสดงบทบาท (Role-playing ability) การสวมบทบาท (Role taking) การกำกับ (Coaching) การแสดงตนของความสำนึกของตนของเหล่านี้เป็นพฤติกรรม ซึ่งมี ความหมายเป็นการแสดงรูปแบบของพฤติกรรมนุชช์ อย่างไรก็ตาม เราจะเห็นว่าภาษาและ ความหมายของคำต่าง ๆ ดังอธิบายมาแล้วยังไม่สมบูรณ์

6. องค์ความรู้ที่มีอยู่

การศึกษาด้านบทบาทเป็นองค์ความรู้ที่มีพื้นฐานมาจาก การศึกษาอื่นๆ หลายร้อยอย่าง สิ่งที่รู้กันมากที่นำไปได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และมีการศึกษากันมากถึงบทบาท ของการศึกษา เช่น ครู ผู้บริหารโรงเรียน ฯลฯ การศึกษาถึงบทบาททางการแพทย์ เช่น นัก เรียนแพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ และยังมีการศึกษาไปถึงบทบาทของครอบครัว และพยายามศึกษาโน้มหน้าด้านต่างๆ ของกลุ่มที่ใกล้เคียงกัน เช่นชั้นเรียน ห้องพิพากษา และองค์การขนาดใหญ่ และรวมถึงด้านการเมือง แต่ยังมีการศึกษาน้อยมาก ในเรื่องของบทบาทในชุมชน และในความเคลื่อนไหวของสังคม มีการศึกษาบางอย่างในสังคม เล็ก ๆ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้เกี่ยวกับบทบาทได้เกิดขึ้นแล้วโดยทั่วไป เช่น การ ศึกษาของ บราน์ (1956) ศึกษาถึงบทบาทพัฒนาการทางเพศ (Sex-role Development) Gold- stein (1962) ศึกษาถึงบทบาทเข้าร่วมใน psychotherapy, Mann (1959) ได้ศึกษาถึงความ สัมพันธ์ระหว่างบุคคลิกส่วนตัวและการนำพฤติกรรมในกลุ่ม และ Sarbin (1954) ได้ศึกษาถึง ความเป็นตัวของตัวเองในความสัมพันธ์ต่อบบทบาท

7. ทฤษฎีของบทบาท

ความรู้ด้านบทบาท เป็นที่รู้กันในชื่อของทฤษฎีบทบาท ความจริงความรู้ด้านบทบาท

ยังมีอีกหลายทฤษฎี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสมมติฐานและทฤษฎีเฉพาะด้านของเรื่องที่ศึกษา แต่ยังไม่มีทฤษฎีที่ยิ่งใหญ่เลย

พูดโดยสรุป ทฤษฎีของบทบาทมีแนวโน้มเป็นส่วนหนึ่งในความรู้ของเรื่องบทบาทซึ่งเป็นกรอบจำกัดตามที่ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและเรียกว่า "ทฤษฎีบทบาท" ซึ่งมีทฤษฎีอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงและแตกต่างอยู่ด้วย แต่ก็เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวพันกับความรู้ด้านจิตวิทยา จิตวิทยาสังคม สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่กำหนดความสำคัญและลักษณะเด่นของทฤษฎีบทบาท และอาจมีความจำเป็นเฉพาะที่จะค้นคว้าความปรวนแปรของทฤษฎี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สนใจที่จะทำการวิจัยพฤติกรรมของบทบาทต่อไป

๙. สรุป

ทฤษฎีบทบาทเป็นวิชาการใหม่ของการศึกษา และแม้ว่าจะยังมิได้ยอมรับกันอย่างกว้างขวางก็ตาม แต่ทฤษฎีบทบาทมีส่วนอยู่มากในความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์ ข้อเท็จจริงก็คือหลักการของการศึกษา ภาษา โฉมหน้า และองค์ของความรู้ ตลอดจนทฤษฎีขั้นต้นบางประการและลักษณะวิธีการของการศึกษา ความรู้ด้านการศึกษาบทบาทเป็นการศึกษาความชัดเจนของพฤติกรรมในชีวิตจริง ตามที่มันแสดงอยู่ในสถานะของสังคม การวิเคราะห์บทบาทได้ศึกษาปัญหา กระบวนการและค่านิยม ของความหมายทางสังคม ความกังวล ความหวัง เอกชน ลักษณะและองค์การของตำแหน่งต่าง ๆ ในสังคม กระบวนการของรูปแบบเดียวกัน การลงโทษ ความเชี่ยวชาญของการกระทำ และการแบ่งงาน ฯลฯ

ลักษณะของความรู้ด้านบทบาท มองอีกด้านหนึ่ง เช่น ทัศนะพิเศษที่กำหนดความชัดเจนของพฤติกรรมชีวิตจริง ด้านเหล่านี้เป็นการจำกัดการดัดสินใจทางสังคม ซึ่งพฤติกรรมชีวิตจริงมีต่อการปฏิบัติการลูกเสินหรือจากอิทธิพลภายนอกที่ผ่านมาแล้ว อิทธิพลเช่นว่านี้ได้แก่ ข้อมูลของงานของความต้องการและภูมิคุณต่าง ๆ อย่างไรก็ตี ทัศนะด้านหนึ่งของบทบาทก็คือ ส่วนหนึ่งของวิถีความคิดที่มีมา ก่อนแต่ 1930

ความสับสนของภาษาพูดที่จะเข้าใจบทบาทยังคงมีอยู่จน ศ.ศ. 1940 ซึ่งมีการศึกษาถึงบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งมักเป็นความรู้ของนักวิชาชีพที่เกี่ยวพันกับการกระทำและการเปลี่ยนแปลง

อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความจำเป็นเพื่ออธิบายและศึกษาพฤติกรรมของชีวิตแท้จริงที่ชัดเจนก็ยังไม่สมบูรณ์ ทั้ง ๆ ที่องค์ความรู้ในด้านนี้ของบทบาทเป็นเรื่องกว้างขวางยิ่งใหญ่มาก ทำให้ความรู้ด้านบทบาทประกอบด้วยสมมติฐาน และทฤษฎีมากmany เกี่ยวพันกับเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะแล้วแต่หลักการของผู้ศึกษา แต่ทฤษฎีบทบาทที่เราศึกษาอยู่นี้ก็มิได้แตกต่างจากทฤษฎีอื่น ๆ ที่กล่าวถึงพฤติกรรมในทางวิชาการ เช่น จิตวิทยา สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา

ดังนั้น จึงควรรับว่ามีความรู้ในด้านทฤษฎีบวกบทอยู่จริง และเรากำลังศึกษามันใน
แง่ของพฤติกรรมศาสตร์เป็นพิเศษ

ส่วนที่ 2 ความหมายของบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยา

1. ความนำ

การสร้างทฤษฎีบทบาทมาจากการแสดงนาฏศิลป์ และจากชีวิตประจำวัน แต่มีการ
ตีความสนับสนุนทฤษฎีทั่วไปว่า (การบัญญัติบทบาท) มีอิทธิพลทางจิตวิทยาการเปลี่ยนแปลง
ดังนั้นคำจำกัดความมาจากทฤษฎีบทบาทจึงเป็นประโยชน์เชื่อถือได้ สำหรับ (การบัญญัติบทบาท)

2. ผลของการบัญญัติบทบาท (Role enactment)

การบัญญัติบทบาท ที่จริงก่อให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบในการ
กระทำและการกระทำที่ตั้งใจ และในการยอมรับที่ไม่มีคำแห่ง ดังนั้น (การบัญญัติบทบาท)
จึงเป็นการกำหนดกระทำของรูปแบบพฤติกรรม ในสภาพที่กำหนดต่อคำแห่งในโครงสร้าง
ของสังคม ขนาดและความซับซ้อนของโครงสร้างสังคม อาจมีลำดับจากคน 2 คน 2 กลุ่มจน
ถึงการรวมกันเป็นชาติการกำหนดให้กระทำอาจเป็นการแสดงหรือในการทดลอง หรือในการ
กำหนดเป็นกลาง เช่นในโรงงานหรือในครอบครัว ไม่ว่ากรณีใด ๆ Role enactment คือความ
จริงอย่างหนึ่ง หรือสิ่งที่ที่ประชุมคิดเอา

กระบวนการอย่างเป็นระบบของ Role enactment ต้องอาศัยหลักฐานความจริงเป็น
อิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการกระทำ และเป็นผลต่อ Role enactment ในการ
กระทำที่ตั้งใจในการผลิตที่เปลี่ยนแปลงในลักษณะที่มิใช่คำแห่ง

3. ทฤษฎีบทบาท

หลักการที่สร้างทฤษฎีบทบาท มาจากการแสดงชนิดพิเศษที่พยายามสร้างหลักเกณฑ์
ทั้งทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา

การคงอยู่ของกลุ่มนุชย์ในสังคมขึ้นอยู่กับงานในหน้าที่ที่เรียบร้อยของผู้ที่มีส่วนร่วม
ในการทำงานที่จะมีส่วนในวัฒนธรรมตามการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มปฏิบัติการอย่าง
มีประสิทธิภาพ หน้าที่ถูกแบ่งให้แต่ละคนที่เป็นสมาชิกได้กระทำอย่างแน่นอนตามที่กำหนด
งานให้ไว้

การเรียนรู้ที่จะยอมรับ จดจำ และชั้นของคนที่เข้าร่วมในการกระทำเป็นหลักใหญ่
อย่างหนึ่งของกระบวนการกวัฒนธรรมที่พบ

(Theodore R. Sarbin

Role Theoretical Interpretation of Psychological Change, pp. 176-220)

งานในหน้าที่องค์การอาจเป็นทางการ เช่น งานนั่งโต๊ะ หรือองค์การที่หน่วยงานต่าง ๆ คืองานที่ต้องทำ บางทีงานองค์การอยู่ในรูปของชุดของการคาดคะเนที่ชัดแจ้งโดยสมาชิกองค์ การเป็นส่วนรวม รูปแบบการคาดการณ์ที่ชัดแจ้งเช่นนั้น คือ หน่วยงานขององค์การสังคม และกฎเรียกต่าง ๆ ว่า ฐานะ ตำแหน่ง หรือสถานที่ทำงาน

ทั้งหมดนี้เกี่ยวกับ การบัญญัติบทบาท (Role enactment) การคาดคะเนบทบาท (Role expectations) การยอมรับบทบาท (Role Perception) บทบาทความต้องการ (Role Demands) บทบาทความโน้มเอียงในการรับ (Role-Taking Aptitude) บทบาทที่เป็นไปตามลักษณะส่วนตัวและการพยายามบังคับใช้สิ่งแวดล้อมซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

4. การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ

4.1 ความนำ

ในระบบทัศนนี้มีความโน้มเอียงทางวิชาการสนใจการวิจัย ในเรื่องบุคลิกส่วนบุคคลโดยเฉพาะในหัวข้อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ มีทฤษฎีหลายทฤษฎีที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพและทุกทฤษฎีศึกษาโดยตรงต่อสภาพต่าง ๆ เป็นพิเศษ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งในลักษณะผลสำเร็จของพฤติกรรม

การศึกษาจำเป็นต้องมีวิธีการของทฤษฎี และวิจัยในปัญหาการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพซึ่งเชื่อในเรื่องจิตวิทยาของการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นเทคนิคของการเปลี่ยนแปลงนั้น จิตวิทยาเกี่ยวกับประสาท มิใช่เป็นอย่างเดียวของตัวแทนเปลี่ยนแปลง แต่นำไปสู่การปรับไปใช้ผลประโยชน์ทางทฤษฎีในการเข้าถึงการเปลี่ยนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

4.2 ความหมายและขอบเขตการศึกษานบุคลิกภาพ

ความเกี่ยวพันของการเปลี่ยนบุคลิกภาพมีหัวข้อเกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการศึกษามาก เช่น คำจำกัดความของบุคลิกภาพ วิถีที่การเปลี่ยนแปลงได้รับการตรวจสอบโดยนักพฤติกรรมศาสตร์ ตำแหน่งของการก่อเกิดทฤษฎี และปัญหาในการประเมินค่าหาความปรวนแปรโดยตรง

4.3 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ระบบของปฏิกิริยา (reaction systems) และความรู้สึกที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลง (the's susceptibility to change) และไม่มีความแตกต่างระหว่างการศึกษานบุคลิกภาพและพฤติกรรม

โดยพื้นฐานนักพฤติกรรมศาสตร์ สรุปว่า พฤติกรรมคือ หน้าที่หนึ่งของสิ่งที่เกิดมาก่อน และเกี่ยวเนื่องกับรายละเอียดที่สามารถค้นหาได้เป็นสาгал การศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพจะรวมถึงข้อสรุปของความถูกต้องตามกฎหมาย ความหมายของผลโดยธรรมชาติ และการปรับความหมายของกระบวนการคุณพฤติกรรมไปใช้ และยังคงมีประเด็นที่ยังไม่ลงรอยกันกว้าง ๆ ระหว่าง ปัญหาพฤติกรรมซับซ้อนที่เผชิญมนุษยชาติอยู่ และพฤติกรรมอย่างง่ายชี้ว่า ศึกษาโดยนักจิตวิทยาในห้องทดลองการศึกษาสถานะหน้าที่ซับซ้อน และการนำความรู้ของกฎหมายพฤติกรรมศาสตร์ไปใช้จะต้องอาศัยการยอมรับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ล่าช้าบ้าง ซึ่งเป็นหน้าที่ของทฤษฎีวิทยาศาสตร์

4.4 ขอบเขตในการศึกษานักบุคลิกภาพในฐานะเป็นพฤติกรรมศาสตร์

เป็นการศึกษาทางจิตวิทยาของมนุษย์ต่อสังคม และเป็นกระบวนการทั้งหมดของมนุษย์จากเด็กอ่อนจนถึงมีอายุแก่เฒ่า ซึ่งเป็นกระบวนการของนิสัยที่รับเข้ามา และขยายความการสืบท่องปฏิกริยา และมีความสำคัญในการจัดระบบปฏิกริยาซึ่งมีอยู่ในชั้วระยะหนึ่งของอายุและสถานการณ์ ก็ จะให้หนทางต่อสถานการณ์ใหม่ และเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปวิถีของปฏิกริยาจะถูกทิ้งไปและจะมีรูปใหม่เกิดขึ้น

ที่กล่าวมานี้ซึ่งให้เห็นความสำคัญสองด้านของการศึกษานักบุคลิกภาพว่า เป็นผลผลิตของโครงสร้าง และการเกิดขึ้นในขณะใดของกระแสที่หยุดแล้วในกระบวนการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม และบุคลิกภาพเป็นกระบวนการ การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการและบุคลิกภาพจะรู้ได้ในด้านตรงข้ามเพียงถ้าเรารู้ธรรมชาติของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และสถานการณ์ของสิ่งที่เป็นผลและจะเป็นการพัฒนาให้เห็นด้านต่าง ๆ ของพฤติกรรม ถ้าเรารู้พฤติกรรมและกระบวนการของพฤติกรรมและอธิบายได้

ในการศึกษานักบุคลิกภาพจึงเป็นการศึกษาลักษณะอันเป็นการเคลื่อนไหวได้ ซึ่งเป็นไปในทางพฤติกรรมศาสตร์หรือการเข้าถึงทางพฤติกรรม

4.5 สรุปหน้าที่ของทฤษฎี

หน้าที่ของโครงสร้างทฤษฎี คือ การรวมกฎหมายต่าง ๆ ภายใต้หลักการใหญ่ที่ให้ไว้โดยเชื่อมการสร้างใช้ต่อชุดหนึ่งของกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ได้ต่อชุดอื่น ๆ โดยวิธีเช่นนี้อาจสร้างขوبข่ายเชื่อมคำจำกัดความในโครงสร้างทฤษฎีและอธิบายโดยที่จะรวมคำจำกัดความสัมพันธ์ระหว่างสมมุติฐานที่ปรวนแปรหลาย ๆ อัน ฟาร์เบอร์เชื่อว่าทฤษฎีพฤติกรรมได้พิสูจน์ว่าเป็นประโยชน์ในการจัดทำพื้นฐานสำหรับทำงานนายໂມนักของพฤติกรรมของผลประโยชน์ของผู้ที่พิจารณาถึงการเข้าถึงอย่างง่ายที่จะยอมรับความซับซ้อนของบุคลิกภาพ และเห็นว่ามิลล์ได้ศึกษาถึงความกลัวและความขัดแย้ง

สclinเนอร์ศึกษาการปฏิบัติตามสภาพชีวีเป็นเรื่องทาง psychotherapy ที่ชี้ให้เห็นเท่านั้น ที่จริงแล้วทฤษฎีใหม่กำลังถูกสร้างขึ้น และทฤษฎีเก่ากำลังได้รับการปรับปรุง ทางที่ดี คือการร่วมกันและยอมรับการค้นพบใหม่ ที่กล่าวมานี้เป็นธรรมชาติของการดำเนินการตามทฤษฎีพอดิกรรมอย่างหนึ่งที่อาจอธิบายอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่เป็นสากล ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงสากลทางจิตวิทยาร่วมอยู่ในความเกี่ยวพันต่อความแตกต่างของเอกชน

(ดู I.E. Farber A Framework for the Study of Personality as a Behavioral Science pp. 3-37 in Worchel and Byrne ed., Personality change New York : John Wiley sons. 1964)

ส่วนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมของคนในองค์การ (บทบาททางสังคมวิทยาและจิตวิทยา)

1. การติดต่อภายในองค์การ (Interaction)

1.1 ความนำ

การศึกษาความสัมพันธ์และการติดต่อภายในขององค์การทางสังคม ไม่ว่าในหน่วยใด ๆ มักนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในขององค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างหน่วยต่าง ๆ ขององค์การ และกระบวนการติดต่อภายในของมัน เช่นการแบ่งงาน มองดูเหมือนว่าจะมาจากการความแตกต่างระหว่างชนิดต่าง ๆ ของหน่วยงาน ระหว่างชนิดขององค์ประกอบหรือระหว่างชนิดของกระบวนการ

นักสังคมวิทยา มักศึกษาการติดต่อภายในแบบเผชิญหน้ากันมาก และถือเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมการร่วม (collective behavior) หน่วยต่าง ๆ ขององค์การทางสังคมเข้ามาเกี่ยวพันคือ หน่วยที่สามารถกำหนดรูปแบบไปได้ว่าเป็นการร่วมกันทางสังคมอย่างปกติ เช่น ผู้ชาย ผู้ชายบ้าคลั่ง ความดีนเด็กใจ และการก่อจลาจล ปัญหาด้านอื่น ๆ ของการติดต่อภายในแบบเผชิญหน้า ได้แก่หน่วยต่าง ๆ ขององค์กรซึ่งออกคำสั่ง และมิได้ปฏิบัติการติดต่อแบบเผชิญหน้า และเพิ่มมาสนใจกันเร็ว ๆ นี้ เช่น การติดต่อภายในห้องเรียน หัวข้อของ การสอนภาษา การประชุมร่วมของคณะกรรมการ และการประชุมสาธารณะ ฯลฯ

ในการศึกษาทางสังคมวิทยา แนวพฤติกรรมศาสตร์ในปัจจุบัน ก่อฟฟิมัน เห็นว่า แทนที่จะแบ่งการติดต่อแบบเผชิญหน้า ออกเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ่งที่มีประจำ ก่อฟฟิมัน เสนอแนวทางการศึกษาองค์การที่ต่างออกไป คือ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์หรือการติดต่อภายในโดยมิได้เน้นที่จุดใด-กับการศึกษาเน้นจุดของการติดต่อภายใน

1.2 การติดต่อภายในองค์การแบบไม่เน้นที่จุดใด

การติดต่อภายในไม่เน้นที่จุดใดประกอบด้วยการติดต่อทั้งหลายระหว่างบุคคลที่มีผลโดยบุคคลที่กำลังอยู่ในฐานะของผู้อื่น เช่น คน 2 คนย้ายข้ามห้องกัน และต่างตรวจสอบเสื้อผ้าและกิริยาอื่น ๆ ในขณะที่ต่างคนต่างแสดงตนเองเพราะอยู่ภายใต้การสังเกตของแต่ละฝ่ายโดยทั่วไป

1.3 การติดต่อภายนอกโดยเน้นจุด

การติดต่อภายนอกโดยเน้นจุดติดต่อันนี้เกิดขึ้นเมื่อคนเรามีผลตกลงที่จะสนใจในระยะเวลาหนึ่งต่อจุดใดจุดหนึ่ง ของสิ่งที่ยอมรับและสนใจ เช่นในการสนทนาระบุรุษได้เรื่องหนึ่ง การเล่นอย่างได้อย่างหนึ่ง หรือเข้าร่วมงานโดยไกล์ชิดแบบเชิงผู้นำในวงจรของผู้จำหน่าย หรือทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ความจริงผู้รวมกันสนใจเน้นที่เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ยอมเกี่ยวเนื่องต่อผู้อื่นในการติดต่ออย่างไม่เน้นที่จุดใด

คนทั่วไปจะไม่ทำเช่นนั้นในเรื่องสมรถภาพ เช่น เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เน้นเฉพาะอย่างไรก็ตาม บุคคลปัจจุบันผู้ไม่เน้นในการทำกิจกรรมใด ก็อาจมีส่วนร่วมได้เท่าเทียมกันในการติดต่ออย่างไม่มีจุดเน้น

1.4 การศึกษาของก็อฟฟิมัน

ตามแนวการศึกษาของ ก็อฟฟิมัน เกี่ยวข้องกับการติดต่ออย่างมีจุดเน้นประการเดียว โดยเรียกว่า หน่วยธรรมชาติขององค์กรทางสังคม ซึ่งมีจุดเน้นการติดต่อภายนอกโดยขึ้น เช่น เน้นรวมกัน (focused gathering) หรือ (on encounter) หรือที่เรียกว่าระบบกิจกรรมในสถานการณ์หนึ่ง (a situated activity system)

จุดเน้นของการรวมกัน หรือรวมกลุ่ม ซึ่ง ก็อฟฟิมัน ศึกษาอย่างเป็นระบบนั้นเป็นการศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์ถึงกลุ่มของสังคมซึ่งสามารถพบรูปแบบได้ เพื่อแก้ไขปัญหาของระบบในการศึกษาการติดต่อของกลุ่มสังคม เช่น ผู้มีส่วนร่วมในสังคมได้เสนอภูมิปัญญาของการรับคน การจำกัดสิ่งที่เป็นสัญญาแก่กันจนเกินไปในกลุ่มสังคม การแบ่งงานบางอย่างซึ่งจะพบได้ในกลุ่มต่าง ๆ ของสังคม

1.5 ความหมายของกลุ่มทางสังคม

กลุ่มทางสังคมอาจตีความหมายว่าเป็นชนิดพิเศษขององค์กรทางสังคม โดยเนื้อหาของมันก็คือ เอกชน และเอกชนยอมรับองค์กรเป็นหน่วยงานอย่างหนึ่งซึ่งต่างออกไปในสังคม หนึ่งทั้งหมดแยกส่วนออกจากกัน หลากหลายสัมพันธ์เฉพาะ ผู้มีส่วนร่วมอาจมีสัมพันธ์ต่อกันอีก ๑ เราอาจเห็นเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย ๆ และบุคคลมีความรู้เกี่ยวข้องกับกลุ่มนั้นที่มีการยอมรับอย่างกว้างขวาง และขึ้นอยู่กับบทบาทที่เป็นทางการที่แตกต่างกัน

กลุ่มทางสังคมไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ได้รับสมบัติต่าง ๆ โดยทั่วไปขององค์กร ซึ่งหมายรวมถึง ระบบที่ใช้ในการเข้าสู่กลุ่มและออกจากกลุ่ม สามารถในการรวมกิจกรรมที่กระทำการแบ่งงานกันทำ บทบาทของผู้นำ การยอมรับหน้าที่ของสังคม ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังและยังมีความหมายไปถึงวิธีการของจุดหมายปลายทางตามความพอใจของบุคคลเกี่ยวกับหน้าที่ในสิ่งแวดล้อมของสังคม

กลุ่มทางสังคมไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการหรือกลุ่มชั่วคราว ก็มีส่วนของ การกระทำที่จำกัด บางกลุ่มเราอาจหาไม่พบ แต่ความจริงเราอาจตรวจสอบได้ภายใต้การ บังคับใช้ของอำนาจควบคุม ซึ่งหมายถึงว่าผู้ศึกษากำลังศึกษาระบวนการเกี่ยวกับลักษณะ ของจุดเน้นในการติดต่อภายนอก ดังนั้นการให้คำอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มและการพบ กัน (encounters) จึงกลายเป็นเรื่องเห็นได้ชัด

การศึกษาถึงการรวมกลุ่ม ควรสนใจกลุ่มและความแน่นแฟ้นของการรวมตัวสมาชิกด้วย เช่น จะพบว่าหากมีการประชุมกลุ่มน้อยๆ และมีสมาชิกร่วมประชุมมากขึ้นก็จะมีกลุ่มที่เข้มแข็ง ซึ่งยากต่อการมีจุดเน้นรวมกันของสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่อ่อนแอ ซึ่งต้องมองในประเด็นของ ความแตกต่างระหว่างการเป็นสมาชิกของกลุ่ม และการกำลังเข้ามีส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม

มีระดับของความแตกต่างต่อกลุ่มและการรวมตัวกัน เช่น รูปแบบหนึ่งของผู้นำที่อาจ สำคัญยิ่งในการรวมคน คือการดำรงไว้ซึ่งพื้นฐานของกฎในการติดต่อ เช่น คำสั่งความเป็นผู้นำด้านนี้มีได้มองว่ามีความสำคัญเช่นเดียวกันในการวิเคราะห์กลุ่ม อย่างไรก็ตี คล้ายคลึงกับ กรณีแรก การจัดการต่อความตึงเครียด (tension-management) คือความต้องการทั้งของกลุ่ม ต่าง ๆ และการรวมตัวกัน แต่การจัดการอะไรในแต่ละกรณียอมมองดูได้ว่าแตกต่างกันความ ตึงเครียดในการพบกัน เกิดขึ้นเมื่อมีจุดเน้นสนใจอย่างทางการและได้รับการปฏิบัติโดยไม่แน่นอน (แก่วงไปมา) ของชนิดต่าง ๆ เรื่องเช่นนี้มีใช่ของง่ายจะต้องจัดการโดยการกระทำที่ผ่อน หนักผ่อนเบา (Tactful act) เช่นจัดให้มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยในหนทางที่เป็นประโยชน์ว่า มีความสนใจให้แก่วงไกวหรือไม่แน่นอน นั่นคือ สถานการณ์และเมื่อได้มีการผ่อนหนักผ่อน เบาแสดงออกมalaดหลั่นกันตามลำดับ คืออาจทำให้การติดต่อภายนอกยิ่งขึ้น ในการรวมรวม หรือรวมกลุ่มในขณะที่ทำลายกลุ่มซึ่งผู้มีส่วนร่วมเกิดการรวมอยู่

คำจำกัดความได้ปรับปรุงในเรื่องการศึกษาของกลุ่มต่าง ๆ และในการศึกษาการเผชิญ หรือพบกัน (ของคนกลุ่มในสังคม) ซึ่งอาจวิเคราะห์ความเกี่ยวพันกันได้ แต่ความสัมพันธ์มัก เป็นเรื่องส่วนตัว

พูดโดยสรุป การศึกษาพฤติกรรมศาสตร์ของนักสังคมวิทยาในเรื่องของกลุ่มเล็ก ๆ ต่าง ๆ และการมีจุดเน้นรวมกันจะทำให้มองเห็นว่า การรวมตัวกันอย่างหนึ่งอาจก่อให้เกิดกลุ่มเล็ก ๆ ขึ้นในตัวของมันเอง แต่จะต้องสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนี้ และการคงอยู่ในระยะยาว ของกลุ่ม จากผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ ในการพบกัน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้เมื่อสมาชิกกลุ่มเล็ก ๆ มา รวมกันในการรวมกันนี้ ผลของการรวมกันขึ้นอยู่กับผลที่ออกมาของกิจกรรมซึ่งอาจจะทำให้ กลุ่มเล็ก ๆ บางกลุ่มเข้มแข็งหรืออ่อนแอ

พัฒนาศักยภาพของการพบกัน เพื่อก่อให้เกิดกลุ่มของคนสองดูจะสิ้นเปลืองในแห่งที่ว่า ทำเพื่ออะไร และต่อการยืนยันในระดับความของกลุ่ม นโยบายครั้งม่องดูไม่มีโอกาสในการที่ทำให้วางจารที่เป็นปีกแผ่นพับนา แต่กลับหายไปและมักจะทำให้ตนเองเป็นปีกแผ่นขึ้น

เมื่อเอกชนมาร่วมกัน และมิใช่สมาชิกของกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มเดียวกัน โดยเฉพาะเป็นคนแปลงหน้าที่มิได้มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นมาก่อนเลย จะทำให้กลุ่มดำเนินการโดยการเชิญหน้าซึ่งต่างกันอย่างตรงข้ามกับกลุ่มอื่น ๆ ที่ผู้มีส่วนรวมในการเชิญหน้าหรือพบกันเคยเป็นสมาชิกอยู่ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ผู้มีส่วนร่วมในการรวมตัวกันไม่เข้ารวมกลุ่มมาก่อนจะก่อให้เกิดกลุ่มจำบังที่เข้มแข็งที่สุด ภายใต้สถานการณ์นี้โซซัชตาของหน่วยย่อย 2 หน่วยขององค์กรดูเหมือนว่าจะผูกพันใกล้ชิดที่จะรวมกัน และผลของการรวมกันมียิ่งกว่าผลโดยตรงของความเป็นปีกแผ่นของกลุ่ม

เมื่อการรวมกันในตัวของมันเอง เป็นการก่อทำเนิดกลุ่มและมีรูปร่างของกลุ่มแสดงให้เห็นการรวมกันเหมือนความจดจำในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว คนแปลงหน้าหรือทั้ง 2 ฝ่ายอาจได้รับเชิญเข้าร่วม และสิ่งเหล่านี้บางเวลาได้กระทำอย่างระมัดระวัง ในโอกาสที่เป็นไปได้ของสังคม บุคคลเหล่านี้เป็นหลักในรูปของกลุ่มที่เกิดขึ้น และป้องกันการเปลี่ยนกลับไปสู่ความสัมพันธ์และกลุ่มที่เคยเกิดขึ้นมาก่อนระหว่างผู้มีส่วนรวม

2. ความเคลื่อนไหวของการพบกัน (Dynamics of Encounters)

2.1 เกมส์ การเล่น แสดง

เกมส์ ตามความเข้าใจทางทฤษฎีมีความสำคัญต่อการศึกษา การติดต่อภาษาในแบบเชิญหน้า

รูปแบบของเกมส์ได้รับการเข้าใจ และอธิบายอย่างจริงจังในภาษาที่ยอมรับกันของนักวิจัยทางสังคมโดยเฉพาะคำจำกัดความสำคัญ 3 ประการ คือ เอกชน การติดต่อ และการติดต่อภาษาใน (The individual, Communication, and Interaction) เอกชนแยกออกเป็น 2 ประเภท คือ การแสดงผลประโยชน์ของตนเอง เช่น กลุ่ม (team) หรือฝ่าย (Side) คำจำกัดความของกิจกรรมการติดต่อสารสื่อสาร (Communicative activity) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในเกมส์คือ การเคลื่อนไหว (Move) และมิใช่การติดต่อที่เหมือนข่าวสาร หรือการกระทำเหมือนทำงานและที่จริงการเคลื่อนไหวคือ ทำ หรือได้รับการติดต่อจึงทำตามตำแหน่งที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวอื่น ๆ จากคำจำกัดความของกิจกรรมการติดต่อภาษาในเห็นได้ว่า เกมส์หนึ่งได้ลดสถานการณ์ต่อ กัน แต่ละคนกระทำโดยใช้เหตุผลที่จะแสดงชนิดของผลประโยชน์ หรือจ่ายสิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อได้รับสภาพพิเศษของการกระทำคำจำกัดความของกิจกรรมการติดต่อภาษาใน คือ

การแลกเปลี่ยน แทนที่จะเป็นอิทธิพลร่วมที่อาจอยู่ร้อนนอกและไม่เป็นสาระในปัจจุบันเป็นรูปโครงสร้างระดับสูงของโซนของส่วนรวม

ในเรื่องของเกมส์ มีข้อแตกต่างระหว่าง เกมส์ซึ่งเป็นการอธิบายรูปร่างของกฎร่วมกัน เป้าหมายที่ต้องการ และการเล่น ซึ่งหมายถึงตัวอย่างพิเศษของเกมส์ที่ให้เล่นจากเริ่มต้นจนจบ (John von Neumann and Oskar Morgenstern theory of Games and Economic Behavior Princeton: Princeton University Press, 1944, p. 49)

การเล่น จึงอธิบายได้ว่าเป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวและได้รับ (move-taking) ผ่านการเล่นที่ให้ที่เป็นการริเริ่มและเหตุการณ์ที่สมบูรณ์แล้ว

ในเรื่องนี้ความ平凡แปรของกรรมดิตต่อภัยในเกิดขึ้นระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่เผชิญหน้ากันอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกมส์ดำเนินต่อไป เราเรียกว่า gaming และเรียกจุดเน้นรวมกันในการเล่นเกมส์ว่า gaming encounter การเล่นเกมส์มีผู้เล่น การพบกันในเกมส์หนึ่ง มีผู้มีส่วนร่วม (ความจริงเป็นความแตกต่างระหว่างเกมส์ที่เป็นทางการและผู้สังเกต ดู K.L. Pike, Language in Relation to a Unified Theory of the Structure of Human Behavior Glendale, Calif: Summer Institute of Linguistics, 1954, Part 1 pp. 44-45)

2.2 ความเกี่ยวพันต่อเนื่อง (Spontaneous Involvement)

ปัญหาของการร่วมเกี่ยวพันต่อเนื่องเกิดขึ้น และอาจประเมินได้ว่ามีความสำคัญพิเศษระหว่างพบกันเพียงกับผู้มีส่วนร่วม 2 คน และเกิดความสัมพันธ์ที่สำคัญขึ้น ความต่อเนื่องของการเกี่ยวพันกันจึงเป็นหัวใจของสิ่งต่าง ๆ และช่วยเราให้แยกลักษณะพิเศษของการดิตต่อภัยในแบบเผชิญหน้า สถานการณ์การเล่นเกมส์ที่ควบกัน และเกมส์ที่เป็นกิจกรรมอาจหาสถานการณ์สำหรับผู้มีส่วนร่วมและก่อให้เกิดโลกของพวากชน

2.3 ความสมชายและความตึงเครียด (Ease and Tension)

โลกเป็นผู้กำหนดดุลยประสัคของความเกี่ยวพันอย่างต่อเนื่องของเราระและโลกกำหนดอกรมาโดยการพบกันหรือเผชิญกับกฎของการแลกเปลี่ยน และในด้านหนึ่งคนจะสมบูรณ์เช่นเดียวกับผู้อื่นในสถานะเช่นนี้ เอกชนมีความรับผิดชอบที่จะสนับสนุนต่อสิ่งและวิถีที่เขารับผิดชอบที่จะยอมรับว่าอะไรอยู่ร้อนด้วย จะซึ่งให้เห็นอีกด้านหนึ่งที่สามารถจะทำให้เป็นจริงโดยผ่านทางธรรมชาติของความโน้มเอียงสนใจต่อเนื่องของตน เมื่อการตกลงนี้เกิดขึ้น เราสรุปเป็นสมมุติฐานสากลได้ว่าผู้มีส่วนร่วมจะรู้สึกสบายหรือเป็นธรรมชาติ พูดอย่างสั้น ๆ การดิตต่อภัยในนั้น จะเป็นที่ปลาบปลื้ม (อิมเมอบ) สำหรับคนเรา แต่ถ้าคนเรายอมรับเข้าร่วมในโลกที่เป็นไปได้ 2 ด้าน แต่ไม่อาจมองได้ทั้ง 2 ด้าน ก็จะเกิดขัดแย้ง เนื่องจากตนเองไม่อาจเข้าร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องได้ เมื่อยุ่งในความขัดแย้งคนเราจะรู้สึกไม่สบายหรือไม่ง่ายนัก หรือสถานการณ์ไม่เป็นธรรมชาติ และจะรู้สึกคงอยู่กับกฎของการแลกเปลี่ยน

สถานการณ์เช่นนี้ เป็นเรื่องของความดึงเครียด หรือความไม่สบายใจเกิดขึ้นกับคนในการพบกันจะรู้สึกไม่สบาย การพบกันเป็นส่วนหนึ่งของการต่อสู้ และการแสดงตนเองเป็นจุดศูนย์กลางของการพบกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและก่อให้เกิดความยุ่งยากไม่เพียงแต่ขัดขวางการแสดงตนติดต่อภายนอกในองค์กรเท่านั้น แต่ทำให้การกำหนดพบทกัน อ่อนแอ, ทิ้งให้ผู้มีส่วนร่วมอ้างว้างไม่รู้จะทำอะไรต่อไป (Goffman "Embarrassment and Social Organization" American Journal of Sociology, 62 1956, p. 268)

2.4 เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ (Incidents)

มีคำจำกัดความสองอย่าง คือ กฎหมายการแลกเปลี่ยน และความดึงเครียดในการติดต่อภายนอก ซึ่งเป็นเกี่ยวพันสร้างความสัมพันธ์กันของ 2 สิ่ง ในขณะที่ลักษณะของจุดเน้นรวมกันว่าชุดของกฎแลกเปลี่ยนอาจดำเนินการผ่าน การเปลี่ยนในความดึงเครียดอย่างกว้างขวาง การเปลี่ยนในกฎการแลกเปลี่ยนจะชี้ให้เห็นการเพิ่มหรือลดความดึงเครียด การเกิดเพิ่มระดับของความดึงเครียด ทันทีทันใด เรียกว่า Incidents และระหว่างการพบกันเหตุการณ์อาจเกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ไม่ก็ตาม การเกิดเหตุการณ์อย่างทันทีทันใดที่เรียกว่า Incidents บางทีจะเป็นอุบัติเหตุชนิดธรรมชาติ พรอยด์ สนใจมาก เช่นที่เขาเรียกว่า สั่น พลาด (Slips) ยืนออกไป เปิดเผยความลับ (gaffes) ฯลฯ (Freud Psychopathology of Everyday Life)

2.5 การรวมตัวกันและการจัดออกไป เมื่อพิจารณาว่าอุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้ในการพบกัน ก็จะมีการรวมตัวกัน เช่นรวมตัวเพื่อเปลี่ยนหัวข้อการสนทนากลับเป็นอันตรายหรือมีการแสดงตัวใหม่ของผู้เข้ามีส่วนร่วมจะดองถูกปฏิบัติอย่างไม่ตรงกัน (ซึ่งเป็นการสืบเนื่องมาจาก การแลกเปลี่ยนกฎ)

เมื่อได้พิจารณาอุบัติเหตุและการรวมตัวกันในการสร้างสถานการณ์นี้ คำจำกัดความต่อไปนี้คือ การจัดออกไปในเรื่องที่เป็นผลที่คนเราไม่ได้เกี่ยวข้องในทันทีทันใด และพลาดที่จะมีส่วนร่วม และไม่อาจแสดงบทบาทที่เหมาะสมได้ ในการติดต่อภายนอกนั้นคนเราจะจะเลี่ยงออกไป ไม่เล่น (Goffman Embarrassment op. cit., p. 267)

กล่าวถึงการเปลี่ยนแบบของการเลี่ยงออก และการแสดงความละอาย ความจริงบทบาทในทางสังคมในการพบกันของคนเป็นขอบเขตหนึ่ง และการเลี่ยงออกไปเป็นการสร้างรูปแบบอย่างหนึ่งของการทำลายขอบเขต ตัวอย่างง่าย ๆ เช่น คนเราไม่สามารถถรักษาหน้าให้คงเหมือนเดิมได้นาน หรือหัวเราะได้นานๆ (การพบกันของคนเราเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตชีววิทยา-psychobiological process) เพราะสภาพของระบบกล้ามเนื้อของเอกชนที่อาจเมื่อยล้าได้ ไม่อาจมองทุกสิ่งสนุกสนานพอจึงทำให้คนเลี่ยงออกไปจากขอบเขตที่ตนเป็นอยู่ (ดู G. Bateson, The position of Human Communication, p. 18. in H. von Foerster, ed, Gybernetics, Transactions of The Ninth (1952) Conference New York : Josiah Macy, Jr. Foundation. 1953)

2.6 โครงสร้างและกระบวนการ

เราจะต้องพิจารณาและสำรวจว่า การติดต่อภายในเคลื่อนไหวมาสู่โครงสร้างของมัน ได้อย่างไร ในระหว่างการพบกันใด ๆ ก็เป็นไปได้ที่ชุดอยู่ ๆ ของผู้มีส่วนร่วมที่จะกำหนดรูปการติดต่ออย่างหนึ่ง โดยการเล่นและปราศจากการยอมรับกิจกรรมร่วมกันอย่างใหม่ยกเว้นระหว่างพวกคน และจะถอนตัวในความเกี่ยวพันต่อเนื่องจากการพบปะภายใน (Goffman, The Presentation of Self, "Team Collusion" pp. 176-190)

การรู้โดยการเล่นจัดทำวิธีการชั่วคราวในการลดความตึงเครียด และเป็นการเพิ่มรูปแบบที่แท้จริงของพฤติกรรม เช่น หลีกไปเสียจากสายตา เมื่อคนเราหนีไปเสียจากการหัวเราะหรือร้องไห การจับตามองของผู้อื่นอาจนำไปสู่การเล่นโดยอาสาสมัครโดยเฉพาะเมื่อผู้อื่นรู้ว่าสิ่งที่คาดคิดเป็นอย่างไร และกับบางคนที่ออกซ์สามารถเข้าร่วมโดยปลดภัยเมื่อได้รับแจ้งให้ทราบถึงการแลกเปลี่ยนโดยรู้กันอยู่

2.7 เสื้อโยในการติดต่อภายใน (Interaction Membrane)

เป็นที่ประจักษ์ว่าคำจำกัดความของกฎในการแลกเปลี่ยนมิได้ครอบคลุมทุกเรื่องเมื่อโลกที่กว้างกว่าผ่านเขตของการพบกัน และทำงานในกิจกรรมของการติดต่อภายใน บางอย่างในองค์การทางจิตวิทยา-ทางชีวะ โดยธรรมชาติเกิดขึ้นมากกว่าที่จะมีการสั่งการใหม่หรือการแลกเปลี่ยนของรูปแบบที่เกิดขึ้น เมื่อพูดถึงองค์กรทราบว่าเซลล์สิ่งมีชีวิตมีผนังชั้นเป็นเยื่อ เมือตัดเซลล์จากองค์ประกอบภายในกับภายนอก การเลือกความสัมพันธ์จะเกิดขึ้นแน่นอนระหว่างมันและองค์ประกอบภายในของเซลล์ และสุขภาพของเซลล์ที่จะแสดงสมรรถนะของผนังเยื่อที่จะคงหน้าที่เฉพาะที่ตนเลือก แต่ไม่เหมือนกับกฎการแลกเปลี่ยนเยื่อไบเป็นผู้ทำงานแท้จริงในการกรอง และกำหนดการเลือกจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่คงอยู่ เยื่อไบคือการปฏิบัติหลาย ๆ อย่างซึ่งจะคงไว้ซึ่งงานและหน้าที่เหนือการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ มากมายในระบบภายนอก ถ้าเราคิดว่าการพบกันมีเยื่อไบอยู่รอบ ๆ เราสามารถนำเอาสิ่งเกี่ยวพันมาสู่จุดเน้นสนใจ การเคลื่อนไหวของ การพบกัน จะผูกมัดต่อหน้าที่ของเขตที่คงอยู่ของกลไกที่ต้องการพบกัน ในการเลือกจากโลกที่กว้างกว่า ซึ่งเป็นเรื่องที่พูดกันเกี่ยวกับระบบภายในภายนอก external System internal System ขอบเขตของมันดูใน G.C. Homans, The Human Group New York : Harcourt, Brace, 1950, pp. 86-94 และเราอาจสอดคล้องกับนิยามเดียวกันนี้ในองค์ประกอบใน การพบกันของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ขยายหรือเป็นสัญญาต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ กับสิ่งที่พบกัน และชนิดขององค์ประกอบจะทำให้การพบกันยืดหยุ่นได้หรือทำลายมัน

2.8 ฐานของความบันทึก

ในการวิเคราะห์เรื่องเกมส์ เราจึงเดินต่อคำถกของความplainหรืออิ่มเอิบในการพบกันของคน และเห็นว่าความอิ่มเอิบเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสามารถดำเนินกิจกรรม

แลกเปลี่ยนได้ต่อเนื่องกัน เราสรุปว่าผู้มีส่วนร่วมจะตัดสินใจผ่านการพบกันไปได้ไม่ว่าจะง่าย หรือไม่ และจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดความอิ่มเอินสูงสุด โดยผ่านการปฏิบัติรวม หรือเลือกหัวข้อ หรือหลักเลี้ยงพนပapeที่จะเป็นการไม่มีความสุข สิ่งเหล่านี้แสดงว่าคนเราโดยทั่วไปมีวิถีที่จะสร้างการติดต่อภายนอกในที่สนา

สามัญสำนึกในทัศนะของเกมส์คือ ความขบขันที่จะเล่นเมื่อผลที่ออกมากหรือการจ่ายมีโอกาสดีที่จะคงอยู่จนถึงที่สุดของการเล่น วิธีการปฏิบัติที่ทำให้คณสมบูรณ์ การเสียงหรือเลือกองค์ประกอบ ฯลฯ เป็นความรู้ล่วงหน้าของการกระจายของผู้เล่นที่จะไม่ส่งผลที่มองไม่เห็นทางสรุป และหากการเล่นรอบสุดท้ายอาจทำนายได้และใกล้การเล่นสิ้นสุด การยอมแพ้ของผู้เสียดูจะเกิดขึ้นเป็นการตัดสินการกระทำในผลประโยชน์ของทั้งฝ่ายการเล่น และการพบกันในเกมส์

มีหลักการ 2 อย่าง อาจรวมกันได้ในเกมส์ คือผลที่ออกมากที่เป็นปัญหาและการลงโทษ (กำหนดการเล่นสูงสุดของการกระจายต่อสิ่งภายนอก)

ในเกมส์ของการให้โอกาสบริสุทธิ์ จะไม่มีปัญหาของสมบูรณ์ของฝ่ายต่าง ๆ (เช่นการโยนหัว ก้อย) สิ่งที่เป็นไปได้อย่างอื่น คือ เป็นไปได้ที่เกมส์จะให้ผู้เล่นมีโอกาสก่อให้เกิดการกระจายค่าในสังคมของโลกที่กว้างกว่า เช่น ความเข้มแข็ง ความรู้ ความฉลาด ไหวพริบ ความกล้าและการควบคุมตนเอง

มีสิ่งพิเศษที่มิใช่ผูกมัดโดยการทดสอบทางวัตถุอย่างเดียว แต่อาจอยู่ในสถานการณ์ เมื่อเอกชนสามารถอนุญาตตนเองที่จะติดต่อสัมพันธ์โดยความดีกับสิ่งบิดเบือน ที่จริงก็ของ การแลกเปลี่ยนที่เขายอมก่อขึ้น เช่น การแยกตัวโดดเดี่ยวของคน ไม่พูดไม่จา และมีการติดต่อพูดจาโดยนิ้วมือทำให้คนเริ่มรู้สึกจากความเปล่าเปลี่ยว

(Frieda Fromm-Reichmann "Loneliness" Psychiatry 22, 1959, p. 1.)

ทัศนะจากหน้าที่ของการบิดเบือนยอมให้เราพิจารณาโฉมหน้าของการกลับความจริงที่ยากยิ่ง เช่นในสถานการณ์ที่ยุ่งยากที่สุด ในเวลา สถานที่ที่จะดำเนินการภายนอกโดยการออกโดยการแลกเปลี่ยนกกฎอย่างเป็นทางการ สิ่งเหล่านี้เป็นความยากลำบาก เช่น การแสดงความรู้สึกของคนไข้คนหนึ่งต่อคนอื่น ๆ เกี่ยวกับสถานที่ทางการแพทย์ และตึกศัลยกรรมซึ่งมีความสำนึกที่ยากยิ่งกว่าเป็นโรงพยาบาล และขณะเดียวกันก็สร้างสถานที่ทั้งหมดเป็นสถานที่ชนิดแตกต่างกันออกไป เรื่องนี้เกี่ยวพันกับการปฏิบัติอย่างเป็นระบบของความตกลงของคนไข้ในโรงพยาบาลประสาท

(ดู Ross Coser "Some Social Function of Laughter" Human Relations, 12, 1959, pp. 171-182)

ในทัศนะเดียวกันนี้เราอาจพิจารณาหน้าที่ของการสั่งสอนโดยอ้อมในการควบคุมสังคมอย่างไม่เป็นทางการ ตัวอย่างเช่น สมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มคนงานเริ่มบีบบังคับอัตราทำงาน

อย่างไม่เป็นทางการโดยผลิตมากเกินไป เรายอดิดตามปฏิบัติการเช่นนี้ ของเพื่อนคนงาน ซึ่งไม่ประณานาแสดงความต้องการที่จะควบคุมอภิริยาโดยตรง และอาจนำเอาเงมส์ของการเริ่มต้นผ่านสิ่งซึ่งไม่เป็นรูปแบบเดียวกันนำกลับไปสู่แนวโดยการสร้างทำตลาด (ดู F.J.Roethlisberger and W.J. Dickson, Management and the Worker Cambridge Harward University Press, 1950, p.420)

2.9 สรุณ

ก็อฟฟ์มัน ได้ถูกเดียงมาข้างด้านว่า การพบกันทางสังคมได ๆ และการมีจุดเน้นรวมกันได ๆ เป็นเรื่องเข้าใจได้ ตัวอย่างและในรูปของหน้าที่ของเยี่ยอี้ที่อยู่ภายใต้ และการตัดออกในเรื่องของสมบัติที่อาจให้น้ำหนักได้นั้น ที่จริงมีชุดของกฎการแลกเปลี่ยนที่วางอยู่เป็นทางการว่า สมบัติชนิดใดจะมอบให้อิทธิพลชนิดใดในการกำหนดความตระหนักในทรัพยากรอย่างธรรมชาติ ถ้าผู้มีส่วนร่วมสามารถเข้าไปเกี่ยวพันได้อย่างต่อเนื่องในจุดเน้นที่สนใจ ซึ่งอธิบายโดยกฎของกฎการแลกเปลี่ยน และผู้นั้นจะมีความรู้สึกตามธรรมชาติว่า สนับสนุนและมั่นใจเกี่ยวกับความเป็นจริงที่ตนเองและผู้อื่นเกี่ยวข้องอยู่

การพบกันเป็นการจัดทำโลกลของการมีส่วนรวมอย่างหนึ่ง แต่ลักษณะและความมั่นคงของโลกลแห่งการพบกันมีความเกี่ยวพันยิ่งต่อการเลือกสรรความสัมพันธ์ที่กว้างขวางกว่าย่างหนึ่ง การศึกษาถึงการพบกันอย่างเป็นกลางจึงเป็นการผูกมัดใกล้ชิดต่อการศึกษาโครงสร้างสังคมในด้านหนึ่ง และอาจแบ่งแยกไปได้ตามที่บางคนจะได้จินตนาการ แต่แรก ก็อฟฟ์มันพยายามแสดงผลของการกระจายมาตราฐานทางสังคม-เศรษฐกิจในการดำเนินงานของการพบกันของคนในสังคม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทางสังคมวิทยา

ไม่ว่าการพบกันในเกมส์ และการมีจุดเน้นรวมกันอย่างอื่น ๆ จะเกี่ยวพันไปได้ยากแค่ไหน สิ่งสำคัญมากที่จะพิจารณาคือ ความสนุกในเกมส์และเรื่องเหล่านี้ เพราะบางสิ่งเอกชนอาจไม่รู้สึกในตนเองว่าอาจเป็นความจริง กระบวนการของการกระทำร่วมเป็นคำอธิบายของสถานการณ์ในการติดต่อภายในแบบเผชิญหน้า ในสังคมองค์การผ่านทางกฎของความจริง และที่ไม่เป็นความจริง (Rules of relevance and Irrelevance) กฎต่าง ๆ ในการจัดการเหล่านี้ ปรากฏเป็นส่วนย่อย ๆ ของชีวิตสังคม

3. ความสนุกในการเล่น

3.1 การเล่นและความจริงจัง

ก็อฟฟ์มัน เห็นว่า กิจกรรมที่จริงจังมิได้อธิบายด้วยคำพูดของความขบขัน และปฏิเสธจะพัฒนาและวิเคราะห์ทัศนะของความขบขัน และช่องทางที่ความขบขันจะมีต่อความ

สัมพันธ์ดิตต่อภายในของโดยทั่วไป

ก็อฟฟิมัน พยายามจะอธิบายและชี้ให้เห็นว่าคนเราควรปฏิบัติต่อความขบขันอย่างไร และอย่างจริงจังไปแค่ไหน ซึ่งเป็นการเริ่มพัฒนาโดยทั่วไปของการติดต่อภายในในสังคมและเสนอในเรื่องของการละเล่น

3.2 การแข่งขัน

ผู้เขียนจำกัดต่อชนิดของการจัดเตรียมของสังคมที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลอยู่ในฐานะทางกายภาพของคนอื่นอย่างทันทีทันใด และเรียกว่า การพบกัน (encounter) หรือการรวมกันโดยมีจุดเน้น (focused gathering) ในกรณีมีส่วนร่วมซึ่งเกี่ยวข้องกันเรื่อง ๆ เดียวและการรับรู้จุดเน้นของความสนใจ เป็นสิ่งรวมกันของมวลชนและเปิดเผยโดยชอบต่อการติดต่อกันต่อกิจกรรมฯลฯ

3.3 รูปแบบของการแข่งขันหน้าหรือพบกัน

(ก) กฎของความไม่ตรง (Rules of Irrelevance)

การละเล่นอาจอธิบายความหมายนี้ได้ เพราะมีกฎเกณฑ์กำหนดระหว่างการเล่นเกมส์ เช่น กำหนดค่าของเงินหรือเครื่องมือในการเล่น

ในสังคมกีฬา ก็เป็นไปได้ของสังคมคือ เกมส์ ซึ่งคนหนึ่งเล่นอยู่ และคนอื่น ๆ ก็มีโอกาสเล่นเท่าๆ กัน ในเวลาเดียวกันคนหนึ่งอาจได้รับเกียรติในแต่ละส่วนที่ตนเล่นเป็นพิเศษ (Geory Simmel, The Sociology of George Simmel tran by K.H. Wolff Glencoe : The Free Press, 1950, ดู pp. 45-46 และ 48-49)

หากเรามองสังคมเป็นเรื่องของเกมส์ เรื่องนี้จะลดลักษณะของบุคคลที่มีการติดต่อภายในอย่างแน่นแฟ้นกับคนอื่นๆ มองได้ที่เอกชนว่าเรารاحทำให้เอกชนล้างประลักษณ์ พฤติกรรมของสังคมนั้นมีระดับในการร่วมอยู่ เช่น คนเข้มแข็ง เป็นพิเศษมิใช่แสดงว่าตนเท่าเทียมกับคนอ่อนแอด

ซิมเมล ละอายใจที่จะพูดว่าสังคมเป็นชนิดหนึ่งของการเล่น ซึ่งตัดออกจากชีวิตที่จริงจังที่เป็นเช่นนี้ เพราะ นักสังคมวิทยาจะต้องรับผิดชอบที่มิได้แสดงกฎของความไม่ตรง (Rules of irrelevance) ในสังคม ซึ่งเป็นกฎคล้ายกันในเรื่องของชีวิตที่จริงจัง (Seriouslife) กฎเช่นว่านี้พบอยู่ในระบบบริหารราชการของตะวันตกคือ กฎของความไม่ใช่ส่วนตัวและการคิดคำนวน (Impersonal culculable aspects) ของ เม็ก เวเบอร์ ซึ่งกล่าวถึง

- (1) ฐานะและเกียรติยศของข้าราชการ (ทำงานไม่ใช่ส่วนตัว)
- (2) มีกฎในการคิดคำนวนในการทำงานเพื่อเป้าหมายสูงสุด และประสิทธิภาพโดยมีความรู้ทางเทคนิค และพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์เป็นตัวกำหนดให้คำนวน

(3) หลักการอันเป็นลักษณะของข้าราชการ คือการบังคับใช้อำนาจ ซึ่งเป็นผลของความต้องการหลักเสมอภาคต่อภูมายในตัวบุคคลและหน้าที่

(ดู Max Weber, From Max Weber : Essays in Sociology, trans., and ed., by H.H. Gerthe and C.W. Mills New York : Oxford University Press, 1946. pp. 215, 224.)

นอกจาก เวเบอร์ แล้ว พาร์สัน ได้ศึกษาระบบราชการของ เวเบอร์ และสร้างความเข้าใจเฉพาะในด้านของความเป็นสามัญชน์และความเป็นกลางที่มีประสิทธิภาพ (Universalism and effective neutrality) ดังได้กล่าวไว้ในเรื่องความสัมพันธ์ของอาชีพและผู้รับบริการในทางการแพทย์ ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของแพทย์ในการนำวิชาชีวิทยาศาสตร์ไปใช้อย่างเป็นกลางโดยเฉพาะกับคนไข้ซึ่งสมมติเป็น irrelevant แม้ว่าที่จริงแล้วแพทย์จะรู้จุดประสงค์จริงของปัญหาในการดำเนินการรักษาโรคเฉพาะอย่างนั้น (เป็นจริยธรรมของแพทย์ กฎของแพทย์ ไม่บอกอาการโรคแก่คนไข้)

(ดู Talcott Parson, The Social System Glencoe : The Free Press, 1951 p. 435).

ในสังคมตะวันตกที่มีการจัดระบบองค์การที่ดี องค์กรทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่นคุณขายของจะมีจริยธรรม เป็นเครื่องนำในการปฏิบัติต่อลูกค้า ในการติดต่ออย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าลูกค้าจะมีฐานะอย่างไรหรือค่าของสินค้าที่ซื้อจะเป็นอย่างไร วลีที่ว่า "Courteous Service" นี้ให้เห็นและคาดว่าพนักงานทุกคนจะแสดงความเป็นผู้มีอารมณ์ขันต่าง ๆ และพิจารณาใช้โดยมีได้ดุความแตกต่างทางสังคมระหว่างลูกค้า

(ข) ทรัพยากรถึงทันที (Realized Resources)

องค์กรทางสังคมเกิดขึ้นจากการรวมตัวกัน และเป็นผลของการปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพของกฎของความไม่ตรง ซึ่งอยู่นอกเรื่องจากความจริงของการพบกัน และอะไรเป็นเรื่องภายในซึ่ง ก็อฟฟิมัน พยายามอธิบายในทัศนะที่มองอย่างเป็นระบบ นั่นคือ

(1) เกมส์สามารถก่อให้เกิดการเริ่มต้นชุดต่าง ๆ ของกฎที่บอกเราว่าอย่าทำอะไรที่ไม่ตรง นั่นเองบอกให้เรารู้ว่าเรากำลังถูกปฏิบัติจริง ๆ อย่างไร ซึ่งถ้าจะให้เกมส์เกิดขึ้นอย่างมีความหมายก็จะต้องเกี่ยวพันกับการแสดงออกและการตีความ

(2) เกมส์ เป็นการสร้างกิจกรรมของโลก ซึ่งเป็นลักษณะของการติดต่อภายในแบบเผชิญหน้าของโลก ซึ่งเรารอเจ้าที่ตามที่ ก็อฟฟิมัน พยายามเน้นจุดของการรวมกันในการสรุปว่าแต่ละคนอาจมองได้ว่ามีทุกสิ่งที่ตนต้องการอยู่ในมือ เกมส์และการวิเคราะห์ในองค์การก็เป็นเช่นนั้น ทุกคนจะเล่นตามบทบาทและจะเล่นบทบาทได้ ซึ่งก็อฟฟิมัน ระบุทรัพยากรถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและบทบาท ว่าเป็นทรัพยากรที่ควรระหนัก

(ค) กฎของ การแลกเปลี่ยน (Transformation Rules)

เมื่อพิจารณาทรัพยากรที่มีอยู่ปัจจุบันว่า ในแต่ละจุดเน้นของการรวมกันมีปัญหาของการกำหนดทรัพยากรระหว่างผู้มีส่วนร่วมซึ่งจะต้องแก้ไข เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์และกระบวนการในการกำหนดผลประโยชน์ในองค์การหรือของผู้ร่วมเกมส์

(ดู Talcott Parson and N.J. Smelser, Economy and Society Glencoe, ; The Free Press, 1957, pp. 51-100)

ในเรื่องนี้เกี่ยวพันกับความรู้สึกอย่างเป็นทางการ หรือการยอมรับว่าโครงสร้างได้รับอนุญาตหรือปราศจากให้มีส่วนร่วมในการเล่นหรือพบกัน หากกว่าการกระจายทรัพยากรเมื่อผู้มีส่วนร่วมได้รับเลือกเข้ามา นอกเหนือนั้นยังต้องพิจารณาถึงปัญหาของพลังในการตัดสินใจหรือกำหนดการกระจายที่อนุญาตให้กำหนดหน้าที่และมิได้ให้กับคนอื่น ๆ ความเข้าใจในขอบเขตของ การติดต่อภายนอกสังคมได้รับน้อยจนกว่าเรายอมรับว่าในกรณีส่วนมากทรัพยากรได้รับการ ตระหนักอย่างเต็มที่ ในการพบกันที่ไม่อาจกำหนดในรูปแบบที่ต่อเนื่องสมบูรณ์กับรูปแบบที่ กระจาย และที่ได้กระจายในโลกที่กว้างกว่า

เราควรเน้นจุดสนใจที่ขอบเขตระหว่างโลกที่กว้างกว่า และกิจกรรมส่วนรวม (mutual activity) ในจุดเน้นของการรวมกันจุดหนึ่ง และมีสมบัติอย่างไรจากโลกภายนอกที่เลือกสรร ดำเนินการรับผิดชอบอยู่ภายในการพบกัน เรายพบว่าสิ่งใดขวางต่อความตระหนักในสมบัติภายนอก ไม่มีอะไรมากไปกว่าเป็นฉากรและมิใช่กำแพงที่แน่นหนา และฉากมิใช่เพียงเลือกสรร เปเลี่ยนแปลงได้และจะอธิบายได้ว่ามันเป็นอะไร และอะไรผ่านมันไปพุดให้แน่นอนนี่คือเรา อาจคิดถึงกฎที่เป็นนิสัย บอกผู้มีส่วนร่วมได้ว่าจะต้องไม่สนใจต่อมันและในเรื่องกฎง่าย ๆ ที่ บอกเขาว่าควรจะยอมรับอะไร (เมื่อรวมกันแล้วกฎนี้แทนด้านหนึ่งที่สำคัญมากขององค์การ สังคม และกำลังเป็นวิถีพื้นฐานซึ่งผู้พบกันทุกคนได้รับการฝังหรือร่องรอยในสังคม)

ก็อฟฟิมัน เรียกว่า กฎของการแลกเปลี่ยน ซึ่งเป็นกฎที่เป็นทั้งนิสัยและง่าย ๆ ที่บอก เราให้แก่ในรูปร่างที่จะเกิดขึ้นเมื่อรูปแบบภายนอกของสมบัติได้รับมอบให้แสดงภายใน การพบกัน กฎการแลกเปลี่ยนของการพบกับอธิบายอนาคตของสมบัติต่าง ๆ ว่าเป็นสถาบัน ของคำสั่งภายนอก และสิ่งภายนอกที่นำสู่ไปเป็นพิเศษเป็นฐานะของการกระจายทางสังคม เพราะว่าเป็นผลประโยชน์รวมในการวิเคราะห์ทางสังคมวิทยา

4. ระยะบทบาท (Role Distance)

4.1 คำจำกัดความของบทบาท (Role Concepte)

คำอธิบายคำจำกัดความของบทบาทมาจากวิถีประเพณีทางสังคม-มนุษยวิทยา และ พัฒนามาสู่ขอบเขตของคำจำกัดความว่า บทบาทของบทบาท ซึ่งเกี่ยวพันกับคำว่า สถานะบทบาท บทบาทดำเนินการ บทบาทของผู้อื่น ด้านของบทบาท และระบบหรือรูปแบบที่เกี่ยวข้องแท้จริง

ของการวิเคราะห์บทบาท

ในเรื่องนี้ ก็อฟฟี่มัน เห็นว่าการกำหนดบทบาทของเอกชนมีความสำคัญ และต้องมองจากความประทับใจของเอกชนในสถานการณ์ ซึ่งอาจเปรียบได้กับความพอใจในบทบาทส่วนตัวเท่าเทียมกับผลที่ตนได้รับ คุณภาพของบุคลิกส่วนตัวมีผลในสิ่งที่ใส่เข้าไป และจากการเรียกร้องรวมกับชื่อของฐานะตำแหน่ง ซึ่งเป็นการจัดหาพื้นฐานของ Selfimage ของผู้อยู่ในตำแหน่ง และเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการพัฒนาบทบาทอื่น ๆ ที่ตนจะต้องมี และเมื่อคนเข้าสู่ตำแหน่งก็ต้องการให้เป็นรูปแบบตามพลังผลักดันที่มีต่อตน และพบตัวเองพร้อมจะทำสำหรับตน ตามภาษาของ เคนเน็ค เบอร์ค ก็คือ "กำลังทำอยู่ คือกำลังเป็นอยู่"

ความจริงการกระทำตามปกติของบทบาทแตกต่างกับผู้กระทำการตามปกติ

หน้าที่ของบทบาท หนึ่งเป็นส่วนของการแสดงในการคงไว้หรือทำลายระบบ หรือรูปแบบทั้งหมด คำว่า enfunction และ dysfunction บทเวลาเป็นการทำความแตกต่างโดยการสนับสนุนจากผลของการทำลาย เมื่องานในหน้าที่เป็นผลของบทบาทเปิดเผยให้รู้ คำว่าหน้าที่ชัดแจ้งจะนำมาใช้ และเมื่อการมองข้างหน้าอาจเปลี่ยนแปลงผลคำว่า หน้าที่ซ่อนเร้นบางเวลา นำมากล่าว

คำจำกัดความที่นำมาใช้ในการวิพากษ์ถึงบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือ ข้อผูกมัดซึ่งหมายถึงความเข้มงวดของบุคคลที่จะบังคับใช้โครงสร้างของการเตรียมการ

ภาพพจน์ของตนเองเป็นสิ่งเพียงพอต่อทุกคนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งเฉพาะ ซึ่งหมายถึง การที่เอกชนเข้าสู่ตำแหน่งและบทบาทของตน

ในการอธิบายการเข้าสู่บทบาทของเอกชนบทบาทเรากล่าวว่า เอกชนมีความรู้สึกยอมรับของตนเอง

ขณะที่มีส่วนร่วมในระบบของบทบาท เอกชนจะมีสมรรถนะที่จะดำเนินการตามที่ตนเกี่ยวพันในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นบทบาทและการก่อเกิดบทบาทในโอกาสอื่น ๆ สมรรถนะนี้ สนับสนุนวงจรของชีวิต วงจรปฏิทินและวงจรประจำวันของการกำหนดบทบาทซึ่งจะเกี่ยวกับเรื่องราวการแบ่งแยกบทบาท ที่อาจสนับสนุนโดยการแบ่งแยกของที่ประชุม การขัดแย้งของบทบาท ซึ่งเป็นความยุ่งยากชนิดของการวิเคราะห์บทบาทแต่เมื่อคุณค่าอย่างสำคัญในการนำไปสู่การพิจารณากลไก ที่จะหลีกเลี่ยงการขัดแย้งนั้น ๆ หรือการดำเนินการกับข้อขัดแย้งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

4.2 ข้อจำกัดของขอบเขตบทบาท

แม้ว่าคำจำกัดความของตำแหน่งและบทบาท จะสามารถอธิบายได้ด้วยความยุ่งยากและยังคงมีบางประเด็นที่จะแก้ไขใหม่ เช่น เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ ดังเช่น ลินดัน มองว่าโลกควร มีผลต่อเอกชน เช่นด้านความรับผิดชอบ ในรูปของการกระทำการของตนเองที่ตนหรือคนอื่น ๆ มี

ความถูกต้องในความต้องการจะกำหนด หรือเข่น การคาดคะเนในรูปของการกระทำของผู้อื่นที่ตนสามารถสนับสนุนอย่างถูกต้อง

ข้อจำกัดที่ควรอธิบาย คือ บทบาทเป็นชนิดหนึ่งของความรับผิดชอบของเอกสารในตำแหน่งเฉพาะอย่างหนึ่ง

4.3 ระบบการกระทำตามสถานะ

ก่อฟฟิมัน มีจุดหมายที่จะปรับค่าจำกัดความของบทบาทมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมชั้นและอย่างใกล้ชิด เมื่อระบบของสถานะมาพิจารณา ก็จะเห็นว่ามีบทบาทตามสถานะเกิดขึ้น และการกระทำจะตามมาแบบไปสู่การจัดการในแต่ละชุดของการกระทำที่สามารถกำหนดได้เองของผู้มีส่วนร่วม

ตัวอย่าง ของระบบการกระทำตามสถานะ เช่น การปฏิบัติการของกลไก และเป้าหมายของการบริหารซึ่งจัดเตรียมพื้นฐานการทำงานของหน่วยด้วยตัว ๆ ซึ่งจะเกิดบุคคลสถานที่และองค์กรบางอย่างเกิดขึ้น และเป็นการแสดงร่วมของผู้มีส่วนร่วมภายในขอบเขตจำกัด ในการทำกิจกรรมร่วมกัน ตัวอย่างของระบบสถานการณ์อีกอย่างหนึ่งคือ การสังเกตของ เมอร์ริโกรวนด์ ซึ่งหมายถึงคนเรามีเป้าหมายธรรมชาติของหน่วยในสังคมกิจกรรมร่วมในวงกลมจัดให้มีการเข้ามาร่วมวงกลมของกิจกรรมที่เกี่ยวพันกับการเข้ามาร่วมกันของบุคคล แต่ละคนซึ่งตัวเดียวกัน บทบาทของการปฏิบัติการแบบ Merry-go-rounds อาจก่อให้เกิดการยอมรับที่ยิ่งใหญ่ในเมื่อบบทบาทมิใช่เพียงกำหนดหรือกระทำการปกติแต่ได้รับการยอมรับโดยผู้กระทำการปกติด้วย โดยจะมีแนวทางของการทำงานตามมาก

4.4 ปัญหาของการแสดงออก

การวิเคราะห์ค่าจำกัดความของบทบาท และสถานะของระบบกิจกรรมเกี่ยวพันกับการแสดงออก เพราะคนเราจะประगูกตัวในฐานะเป็นผู้ที่ได้รับ ผู้กำหนดการกระทำจะพยายามแสดงออก เป็นการสนับสนุนความเชื่อมั่นสู่ตนเอง ดังนั้น การกำหนดการกระทำการสามารถแสดงความเชื่อมั่น โดยเฉพาะการแสดงออกของบทบาทในประเด็นนี้บทบาทมิได้เป็นเพียงแสดงแต่แสดงอยู่ที่ใดด้วย ซึ่งบางคนจะคงอยู่ในบทบาท และบางคนจะแยกออกไปจากบทบาท (ในเวทีละคร ไม่แสดงตามบท) ในการทำงานขององค์กรก็เช่นเดียวกันกิจกรรมของงานที่ทำอาจถูกมองเป็นการจัดบทบาทความเชื่อมั่น และกิจกรรมต้องใกล้ชิดกับขั้นตอนของการกำหนดกระทำการบางอย่าง กิจกรรมต้องสร้างสังคมหรือการรวมกลุ่มสังคมขึ้น และทำอะไรบางอย่าง และเอกสารจะยืนอยู่ในความสมัพน์สองสถานะซ้อนกัน ที่จะทำหรือไม่ทำ รู้สึกหรือไม่รู้สึกยอมรับว่าการกระทำเป็นส่วนหนึ่งของตน

4.5 ระยะของบทบาท

การอธิบาย และข้อจำกัดของการแสดงบทบาทข้างต้นทำให้ต้องมองดูการก่อกิจกรรม

แบบเพชญหน้า การเล่นนั่งม้าแบบ Merry-go-rounds เป็นบางขนาด และการเคลื่อนไหวบางอย่างในการมีส่วนของคน ซึ่งมีความเป็นไปได้ในชีวิตของคนที่จะทำกิจกรรมแบบเพชญหน้า ในวงกลมได ๆ โดยควบคุมตนเองซึ่งเป็นหัวสมรรถนะส่วนบุคคลในการบริหารและเคลื่อนไหว ทางกายภาพและสมรรถนะของการได้รับแลกเปลี่ยน การติดต่อ การพลาดที่จะคงสิ่งสองประการข้างตันที่ก่อระบบจะทำให้ระบบใหม่ยุ่งยาก ดังนั้นการตื่นเต้นของเอกสารนี้เป็นความเป็นไปได้ในทุกระบบสถานการณ์

ดังนั้น การเข้าไปเกี่ยวข้องและรวมกัน จึงเป็นการแสดงบทบาทในสถานการณ์ และอาจดูได้จากบุคคลต่าง ๆ ในอาชีพนั้น ๆ

จุดที่เป็นเรื่องท้าไปของระบบบทบาทในสังคมอเมริกันมี 2 อย่าง คือ

(1) ดูจากระยะบทบาทของเครื่องเล่นม้าหมุนในการจัดการ การเล่นม้าหมุนซึ่งชี้ให้เห็นการพัฒนางาน ซึ่งมิใช่ระยะเวลางานแต่ยังคงจำเป็นต้องมีอยู่จริง

(2) ระยะของบทบาท คือ รูปร่างของที่ประชุมในทันทีทันใด ซึ่งตรงมากต่อการแสดงของระยะบทบาท

(3) ระยะเวลาของบทบาท พนได้แตกต่างกันในการนี้ของเอกสารที่พยายามแยกตัวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้จากสถานการณ์กรณีนี้ คือ เอกสารร่วมมือในโครงการ และพบสถานการณ์มาครึ่งทาง และถอนตัวออกโดยสังเกตการณ์ว่าเกิดผลกระทบขึ้นพอเพียงแล้ว

พูดโดยสรุป ระยะของบทบาทมีความแตกต่างในคำจำกัดความง่าย ๆ จากความสับสนของคำว่า ข้อมูลนัดการติดต่อและการรวม ซึ่งค่าทางสังคมวิทยาต่างจากคำว่า การเกี่ยวข้อง และกระบวนการทางชีวะจิตวิทยาจะแสดงให้เห็นชัดว่า คำว่า ระยะบทบาท หรือช่วงของบทบาทจึงหมายถึง การกระทำ หรือปฏิบัติซึ่งเป็นผลมาจากการแสดงการวางแผนตัวไม่เกี่ยวข้องบางอย่างของผู้กระทำการบทบาทหนึ่งที่ตนกำลังกระทำอยู่

4.6 ระยะของบทบาทและกิจกรรมที่อธิบาย

เรารายกถาวรข้อมูลที่เป็นความจริงโดยท้าไปเกี่ยวกับระยะของบทบาทได้ ดังจะเห็นว่า บทบาทที่บางคนแสดงอยู่อย่างจริงจังในชีวิตส่วนใหญ่ อาจเป็นสิ่งหนึ่งที่คนอื่นจะไม่กระทำอย่างจริงจังไม่ว่าอยู่ในช่วงอายุเท่าใดในการเข้ามีส่วนร่วมกับกลุ่มนึงที่คล้ายกัน ก็แสดงให้เห็นอย่างแข็งขันในระบบบทบาท และต่อความประพฤติที่จะแสดงออกของคนหนึ่ง ๆ

ข้อมูลของระยะบทบาทมาจากสถานการณ์ เมื่อลูกน้องได้รับคำสั่งหรือแนะนำและต้องทำตามสถานการณ์ที่กำหนดโดยผู้มีอำนาจกว่า ในเรื่องระบบบทบาทนี้เป็นผลิตผลบางอย่างระหว่างบทบาททั้งผู้ดูแลและบทบาทกระทำจริงอีกอย่างหนึ่ง และซึ่งว่างนี้เป็นความยากลำบากของนักสังคมวิทยาซึ่งพยายามไม่รับรู้สิ่งดังกล่าว ความจริงคำจำกัดความของระยะบทบาทได้ช่วยจัดหาวิธีทางสังคมวิทยาอย่างหนึ่ง ในการดำเนินเรื่องที่ตรงกันข้ามชนิด

หนึ่งระหว่างความรับผิดชอบและการกระทำจริง และระบบบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของบทบาท
ชนิดหนึ่ง

4.7 สุรุป

การวิเคราะห์บทบาทจำนวนมากดูจะสรุปว่าครั้งหนึ่งที่ได้เลือกบุคคลระดับต่าง ๆ และ
ความซับซ้อนของชีวิตที่จะพิจารณา ก็จะมีบทบาทสำคัญบางอย่าง ที่จะควบคุมกิจกรรมของ
บุคคลนั้น

อย่างไรก็ตาม ผู้วิเคราะห์บทบาทได้ยืนยันอยู่ค่อนข้างใน การศึกษาจากที่มาของข้อมูล
เช่น William James ก็มีภาพพจน์ในทัศนะของกิจกรรมมนุษย์แทนที่ทัศนะของความรัก
(ดู H.F. Wright, one Boy's Day New York : Harper, 1951 and Donald Roy "Banana
Time" Job Satisfaction and Informal Interaction : Human Organization 18 Winter, 1957-60
pp.158-168)

และโดยเฉพาะกิจกรรมของกลุ่มเล็ก ๆ ที่นำมาศึกษามักจะพบว่าบุคคลสามารถปรับ
วิถีปฏิบัติของตนเองต่องานที่ทำ เพื่อความสัมพันธ์ในการทำงานมากขึ้น (เช่นหนังข่ายของ
ท่าเรือกับลูกค้าชาย ดู E.M. Mumford "Social Behavior in Small Work groups" The Sociological
Review, N.S., 7 1959, pp. 137-157)

คำจำกัดความอย่างกว้างเกี่ยวกับบทบาทของ ลินดัน ทำให้เราแยกให้เห็นความแตก
ต่างของบทบาท จากบทบาทธรรมชาติ และกระทำต่อระบบบทบาทเมื่อมองบางสิ่งที่อาจเป็นชนิด
หนึ่งที่ไม่ใช่ธรรมชาติ

เมื่อบทบาทเป็นเรื่องกว้าง และเราสนใจโดยตรงต่อระบบทบทบาท เราอาจต้องเกี่ยว
กับข้อมูลมากมายที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์บทบาท เช่น สถานะบทบาทของเอกสารในระบบ
สถานการณ์ของกิจกรรม เราอาจสรุปได้ว่าสถานะของบทบาท คือลักษณะทั้งหมดของบทบาท
ของคน (เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นอย่างหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ของสังคมหนึ่ง ระบบอาชีพ และ
องค์กรอย่างเป็นทางการในสถานะซึ่งระบบมีสถาบันกำหนดอยู่)

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าเอกสารอาจแสดงบทบาทของตนในระบบสถานการณ์หนึ่งที่จะ
แสดงระยะจากพื้นฐานหนึ่งของการแสดงตนเอง มิใช่อย่างทางการเป็นประเด็นหนึ่งที่เรา
สามารถพอยใจได้ว่าบทบาทสถานการณ์หนึ่งอาจเรียกได้บุคคลอาจกระทำการหลายอย่างมาก
และกิจกรรมนั้นก่อเกิดระยะจากบทบาทพิเศษที่ด้วยบทบาทของบังคับให้เป็นไปได้ ข้อเท็จจริงนี้
อาจพิจารณาได้จากคำพูดที่แสดงการเกลียดคนเอง ของผู้มีการศึกษาในสถาบันของเมริกันที่
กล่าวว่า "เมื่อข้าพเจ้าออกจากมหาวิทยาลัย ปกติข้าพเจ้ามีความสkeptical ในเรื่องอยู่เดิมที่
หรือข้าพเจ้ากำลังเกี่ยวข้าว พากเราบางคนหลอกด้วยเงื่อนที่เชื่อว่าความด่างพร้อยของอาชีพ
ของเราจะไม่เกิดขึ้น ข้าพเจ้าสามารถทำงานกับช่างไม้ได้หลายสัปดาห์ และเขาก็ไม่มีข้อกังขา

ได้ว่าข้าพเจ้าเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย ข้าพเจ้าได้รับเกียรติที่โง่เงี้ยข้าพเจ้าเชื่อในสิ่งนี้" (ดู Melvin Seeman "The Intellectual and the Language of Minorities" American Journal of Sociology, 64. 1958. p. 32 ดู Mark Harris, Wakeup Stupid New York : Knopf, 1959)

ก็อฟฟีมัน "ได้แบ่งถึงระบบบทบาทของเอกสารน บทบาทที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้น เพราะข้อผูกมัด (Commitments) และการติดต่อ (attachments) ที่เอกสารได้รับ และทำให้เกิดบทบาทในองค์การ บทบาทลับสน และระบบสถานการณ์ของกิจกรรมในตัวของมันเอง เมื่อเอกสารแบ่งกับระบบบทบาทสถานการณ์ของเข้า เขาก็จะใช้เวลาบางขณะและสังเกตระยะขัดแย้งจากการมิได้ร่วมสถานการณ์ และการติดต่อที่ไม่ตรงกัน (ดู Anselm Strauss, Mirrors and Mask : Glencoe: The Free Press, 1959. pp.56-57)

เมื่อกล่าวถึงบทบาทในการที่คนรวมกัน การกระทำการบุคคลจะขับช้อนจริง ๆ และเอกสารก็เป็นอิสระที่จะกำหนด ต้องการทำอะไรก็ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทุ่นการแสดงตนเองของคน ดังนั้นเรื่องยิ่งใหญ่ขององค์กรทางสังคม คือ เวลาทำงานของบทบาท นั่นคือเอกสาร ถูกย้อมรับให้เป็นสิ่งหนึ่งในการกำหนดอย่างหนึ่งและในสิ่งอื่นกำหนดเป็นอย่างอื่น ซึ่งเป็นการแบ่งแยกบทบาท

ระบบสถานการณ์ของกิจกรรมและองค์กรที่ระบบนี้คงอยู่ จะจัดให้เอกสารกับบทบาทของเข้าได้รับหลักการที่ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของโอกาส

สุดท้ายมีแนวโน้มของความคิดทางสังคม ที่จะแบ่งการกระทำการของเอกสารออกเป็นสองส่วน คือส่วนทางโลก (profane Part) และทางธรรม (Sacred Part) ส่วนแรกเป็นการกระจายให้ความรับผิดชอบแก่โลกของบทบาททางสังคมซึ่งเป็นทางการโดยมีความยกย่องล้ำกากและความตายในสังคมจริง ๆ ในส่วนทางธรรม (Sacred part) จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ของบุคคล ในเรื่องซึ่งเห็นว่าคนที่แท้จริงเป็นอย่างไร นั่นคือสมรรถนะที่เอกสารสามารถมีความอบอุ่นต่อเนื่องกัน และถูกสอนโดยความเข้าขั้น ซึ่งมิใช่บทบาททางสังคมของบุคคล แต่เอกสารสามารถแสดงได้ว่าเข้าเป็นคนชนิดใด คำจำกัดความของระบบบทบาท หรือช่วงของบทบาทจะช่วยให้แนวโน้มการสอนเกี่ยวกับความสนใจขั้นมีส่วนที่จะรักษาโลกให้ปลอดภัยจากสังคมวิทยา ในเรื่องของช่วงบทบาทในการชัดแย้งของช่วงบทบาท เราจะพบแบบส่วนตัวของเอกสาร และช่วงระบบบทบาทเป็นสิ่งทั้งหมดในเรื่องของการวิเคราะห์บทบาท และเป็นเนื้อหาสำคัญของบทบาทในตัวของมันเอง

ส่วนที่ 4 สรุป ทฤษฎีบทบาท

(Theodore R. Sarbin. Role Theory in Gardner Lindsey ed. Handbook of Social Psychology, Cambridge, Mass : Addison-Wesley, 1954 Vol. 1 pp. 223-258.)

ทฤษฎีบทบาท พยายามให้คำจำกัดความของการกระทำของมนุษย์ในระดับความสัมพันธ์ ที่ซับซ้อน หน่วยต่าง ๆ ของคำจำกัดความอย่างกว้างได้แก่ บทบาท (Role) หน่วยของวัฒนธรรม ตำแหน่ง (Position) หน่วยของสังคม และตนเอง (Self) และหน่วยของบุคคลภาพคำจำกัดความ ของคำต่าง ๆ ดังกล่าวมาเป็นความพยายามของนักสังคมวิทยา และจิตวิทยาที่จะอธิบายการติดต่อภายในของบทบาทและตำแหน่ง

สิ่งต่อเนื่องของบทบาท คือ ความเป็นตัวเอง (Self) จุดเริ่มต้นและมิติของคำว่าตัวเอง อธิบายได้จากการรับรู้ (Cognitive) หน่วยสูงสุดของตัวเองคือ คุณภาพ (quarality)

ในทางสังคมวิทยา มีดู (1934) ได้วิเคราะห์การกระทำการติดต่อภายในระหว่างบุคคล ทฤษฎีของนักสังคมวิทยายอมรับทั้งโดยชัดแจ้ง และไม่ชัดแจ้งต่อสูตรของการติดต่อภายในนี้ ในทฤษฎีบทบาท บุคคลเป็นหน่วยทางสังคมอย่างกว้างของการติดต่อภายในซึ่งกันและกัน และบทบาทเป็นตัวเพิ่ม ทฤษฎีบทบาทรวมการกระทำในทางเดียวกันระหว่างบุคคล และการกระทำการรวมกันเป็นบทบาท

ในทฤษฎีของจิตวิทยา-ทฤษฎีบทบาทแสดงการกระทำ การติดต่อภายในทางจิตวิทยา สังคมของบทบาท และของตนเอง ดังเช่น เมอฟี ศึกษาระดับของความซับซ้อนในโครงสร้าง ขององค์กรและโครงสร้างภายในสิ่งแวดล้อม และทำการสำรวจโครงสร้างและการติดต่อภายในในเหล่านี้ โดยอธิบายเป็นทฤษฎีบทบาท

สรุป มองอย่างกว้าง ทฤษฎีบทบาทชี้ว่าควรเห็นว่าการกระทำของมนุษย์เป็นผลผลิต ของการติดต่อภายในของตนเองและบทบาทที่คล้ายกับที่ ปาร์สัน และ ชิล ซึ่งศึกษาและเสนอ ความคิดของความต้องการที่แท้จริงที่ไม่ได้แจ้ง และการคาดคะเนบทบาท (Role expectations, 1951)

คำจำกัดความของบทบาทเร็ว ๆ นี้อยู่ในความสนใจของนักจิตวิทยากายได้อธิพลของ การวัดทางสังคมและการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนงาน การศึกษาร่วมกันของนักจิตวิทยาและ สังคมวิทยา ทำให้เกิดการยอมรับคำจำกัดความของบทบาทที่ทำการวิจัยได้ การติดต่อภายใน ได้รับการยอมรับเป็นหลักการสามัญ แต่การทดลองทางจิตวิทยา และคำจำกัดความที่กำหนด เนื้องแรกเป็นไปในรูปของการกระดุนความรับผิดชอบโดยอ้อม และมีผู้ศึกษาและใช้คำว่า ตนเอง (Self) บทบาท (Role) และการติดต่อภายใน (Interaction) เป็นคำจำกัดความ ในการกระทำการตามทฤษฎี (เช่น Sarbin-1943, Merton-1940, Parsons 1951)

คำจำกัดความและขอบเขตของทฤษฎีบทบาทจึงได้เป็นร่างขึ้น ซึ่งรวมคำว่า วัฒนธรรม สังคม และบุคลิกภาพ (Culture, Society, personality) ดังเช่น ลินตัน (1947) เห็นว่า วัฒนธรรมเป็นองค์การของการเรียนรู้พฤติกรรมและผลผลิตของพฤติกรรมซึ่งเป็นส่วนของการขัดแย้งและเปลี่ยนได้

เรา vice าระท์พุติกรรมจากการกระทำของบุคคล และบุคคลเป็นสมาชิกของสังคมและสังคมมีโครงสร้างที่แบ่งให้เห็น ตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งฐานะหรือสำนักงาน

ตำแหน่งคือ สิทธิและหน้าที่ การกระทำของบุคคลก่อเกิดโดยรอบตำแหน่งนั้นๆ และประกอบไปด้วยบทบาท และบทบาทกับตำแหน่งเป็นสิ่งร่วมกัน บทบาทนั้นคือการกระทำโดยบุคคลที่ครอบครองตำแหน่งอยู่ ยิ่งไปกว่านั้นบุคคลยังมีลักษณะของคุณภาพภายในองค์กร หรือการไม่มีตำแหน่ง และประสบการณ์ของบุคคลถูกเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม ดังที่ ลินตัน ได้ vice าระท์ความด้านนี้โดยเรียกว่า บุคลิกภาพ และเน้นให้เห็น ความแตกต่างของเอกชนในทฤษฎีบทบาทคุณภาพภายในองค์กรได้รับคำจำกัดความหมายว่าคือ ตนเอง (Self) คำว่าบุคลิกภาพเป็นคำว้าง ระบบที่กระทำเกิดจากการแสดงร่วมของตนเองและบทบาท (Self and Role)

พูดโดยสรุป บุคคลรองตำแหน่งหรือฐานะต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่เป็นการกระทำภายในความหลักจิตวิทยาพิจารณาตำแหน่งว่าเป็นระบบการรับรู้ของบทบาทที่คาดคะเน และผลของการเรียนรู้ การคาดคะเนเป็นมิติสองอย่าง สำหรับทุก ๆ บทบาทที่คาดคะเนจะมีบทบาทคาดคะเนไปในทางเดียวกันของตนเอง และการรวมกลุ่มปฏิบัติการของบุคคลโดยตรงต่อการทำให้บทบาทที่คาดคะเนบรรลุและประกอบบทบาท ดังนั้นความปรวนแปรในการบัญญัติบทบาท (Role enactment) คือ หน้าที่ของความปรวนแปรอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. ความเพียงพอของการยอมรับบทบาท (Role Perception)
2. ลักษณะในการบัญญัติบทบาท (Role enactment) ซึ่งเกี่ยวพันในทางปฏิบัติในการใช้พุติกรรม
3. องค์การชั่วคราวของตนเอง ซึ่งเป็นโครงสร้างการยอมรับที่ใช้ปฏิบัติในการเลือกและส่งผลโดยตรงต่อการยอมรับบทบาท และการบัญญัติบทบาท (Role Perception and Role enactment)

บทความต่าง ๆ ในการศึกษาบทบาทที่เกี่ยวข้องกับตนเอง บทบาทในการตัดต่อภายใน เป็นการศึกษาการกระทำของมนุษย์ซึ่งเพิ่มความสัมพันธ์ให้แก่ เรื่องการฝึกบทบาท (Role training) และการแสดงบทบาท (Role playing) สำหรับการกระทำส่วนบุคคลซึ่งอาจศึกษาได้ใน

ระดับกว้างขวางและเป็นสากลโดยเฉพาะตั้งแต่ ค.ศ. 1948 เป็นต้นมา นักจิตวิทยาสังคมได้เพิ่มความสนใจศึกษาและรับเรื่องราวความเชื่อของตนเอง (Self) บทบาท (Role) และการติดต่อภายในเป็นกุญแจสำคัญของทฤษฎีบวกบทบาท